

Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma

3700 Kazincbarcika, Herbolyai út 9.
Tanműhely: 3700 Kazincbarcika, Herbolyai út 7.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Módosítva:
2019. augusztus 31.

Jóváhagyta: Mészáros Gáborné

intézményvezető

1. BEVEZETÉS.....	5
1.1. AZ INTÉZMÉNYEK ÁTSZERVEZÉSE	5
1.2. ALAPÍTÓ OKIRAT	5
1.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM KÉSZÍTÉSE SORÁN FELHASZNÁLT JOGSZABÁLYOK	11
2. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	14
2.1. AZ ISKOLÁNK NEVELŐTESTÜLETÉNEK PEDAGÓGIAI HITVALLÁSA	14
3. AZ INTÉZMÉNYÜNKBEN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	16
3.1. A PEDAGÓGIAI CÉLOK AZ EGYES SZAKASZOKBAN	16
3.2. PEDAGÓGIAI FELADATOK	17
3.3. SPECIÁLIS GYÓGYPEDAGÓGIAI FELADATOK	18
3.4. ALKALMAZOTT NEVELÉSI MÓDSZEREK	18
3.5. A CÉLOK, FELADATOK TELJESÜLÉSÉNEK KRITÉRIUMAI	19
4. AZ INKLUZÍV NEVELÉS ALAPELVEI	19
4.1. AZ INKLUZÍV NEVELÉS FELADATAI.....	20
5. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	20
5.1. NEVELÉS, A PEDAGÓGIA ALAPFUNKCIÓJA A SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉS SEGÍTÉSE	20
5.2. A KÖZÖSSÉGI NEVELÉS HELYE NEVELÉSI RENDSZERÜNKBEN	23
5.3. A SZOCIÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉNEK SZÍNTEREI	23
6. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK	24
6.1. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS CÉLJA	24
6.2. AZ ÉRTÉKEK FORMÁLÁSÁBAN FELADATUNK.....	24
6.3. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS TARTALMI ELEMELI.....	24
6.4. MÓDSZERTANI ELEMELK.....	24
7. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	25
7.1. BEVEZETÉS, ALAPFOGALMAK, AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS MEGHATÁROZÁSA	25
7.2. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉS CÉLJA	25
7.3. AZ ISKOLA ÉS PARTNEREINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉRDEKÉBEN	26
7.3.1. <i>Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere.....</i>	26
7.3.2. <i>Az egészségfejlesztő iskola az élet, a tanulás, a munka egészséges színtere.....</i>	26
7.3.3. <i>Az iskola az egészségnevelési céljait segítő kapcsolatai révén valósítja meg.....</i>	26
7.4. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS TERÜLETEI, TÉMAKÖREI	27
7.5. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS TÉMAKÖREI, CÉLKITŰZÉSEI, KONKRÉT FELADATAI	28
7.6. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ MÓDSZEREK	30
7.6.1. <i>Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás.....</i>	30
7.6.2. <i>Rizikó csoportos megközelítés</i>	31
7.6.3. <i>Az érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozás</i>	31
7.6.4. <i>Kortárshatások az egészségfejlesztésben</i>	31
7.7. EGÉSZSÉGNEVELÉS TANÓRÁN ÉS TANÓRÁN KÍVÜL.....	31
7.7.1. <i>Egészségnevelés az osztályfőnöki órán.....</i>	31
7.7.2. <i>Egészségnevelés más tanórákon.....</i>	31
7.7.3. <i>A tanórai egészségnevelés során felhasználható módszerek, eszközök</i>	31
7.7.4. <i>Egészséges életmódra nevelés tanórán kívül</i>	32
7.8. A MINDENNAPI TESTNEVELÉS BIZTOSÍTÁSA	32
7.8.1. <i>A mindennapi testnevelés biztosítása a tanórán kívül</i>	32
7.9. AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT SZEREPE AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSBN.....	32
7.9.1. <i>Feladataik a következők szerint csoportosíthatók.....</i>	33
7.9.2. <i>Az egészségnevelésben ezen túl aktív szerepet végez a védőnő, az alábbi tevékenységekkel.....</i>	33
7.9.3. <i>Az iskolai egészségügyi ellátás speciális szakértelme különösen nagy segítséget jelent a következő területeken</i>	33
8. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL ÉS AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	33
8.1. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK	34
8.2. A HAGYOMÁNYŐRZŐ TEVÉKENYSÉGEK	35

9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI	
KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	36
9.1. A SZÜLŐ MINT SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐ ÉS A PEDAGÓGIAI FOLYAMAT SEGÍTŐJE.....	36
9.2. SZÜLŐI SZERVEZET	36
9.2.1. A közvetlen információcsere fórumai	37
9.3. SZÜLŐI ÉRTEKEZLET	37
9.3.1 Egyéni kapcsolatfelvétel	38
9.4. FOGADÓNAPOK, FOGADÓÓRÁK	38
9.5. A TANULÓK-PEDAGÓGUSOK KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	38
9.6. A NEVELŐTESTÜLET KÖZÖSSÉGEINEK KAPCSOLATTARTÁSA.....	39
9.6.1. A szakmai munkaközösségek együttműködése	39
9.7. A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZERVEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	39
10. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI,	
GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	40
10.1. A TANULÓI ÉRDEKKÉPVISELET SZÍNTEREI, FÓRUMAI.....	40
10.2. KÖZLEMÉNYEK ELJUTTATÁSÁNAK HIVATALOS RENDJE	40
10.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZAT JOGKÖREI.....	40
11. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI	
TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	41
11.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK.....	42
11.2. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK.....	43
11.3. A TEHETSÉG, A KÉPESSÉGEK KIBONTAKOZTATÁSA	45
11.3.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	45
11.3.2. Tehetséggondozás színterei	45
11.3.3. A tehetséggondozást alapvetően meghatározó körülmények	45
11.4. A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁT SEGÍTŐ	
TEVÉKENYSÉGEK	46
11.5. SZOCIÁLIS ELLÁTÁS	47
12. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ	
OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	47
12.1. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPELVEI.....	48
12.2. A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ ÜGYVITELI TEVÉKENYSÉG	50
12.3. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉB FELADATOK	50
12.4. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	50
12.5. SZEMÉLYES VONÁSOK, FELELŐSSÉG	51
12.6. OSZTÁLYFŐNÖKI FELADATOK	51
13. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM	52
13.1 PEDAGÓGIAI FELADATOK	52
13.2 HELYZETELEMZÉS.....	52
13.3 A PEDAGÓGUSOK (SZAKOKTATÓK, SZAKTANÁROK OSZTÁLYFŐNÖKÖK) KIEMELT FELADATAI.....	52
13.4 A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS KIEMELT FELADATOK AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK RÉSZÉRE.....	52
13.5. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI MUNKA EREDMÉNYESSÉGÉNEK FELTÉTELEI	53
13.7. KIEMELT FELADATOK.....	53
14. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, A	
FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI.....	54
14.1. A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA	54
14.2. A VIZSGASZABÁLYZAT HATÁLYA.....	54
14.3. OSZTÁLYOZÓVIZSGA.....	54
14.4. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA	55
14.5. JAVÍTÓVIZSGA	55
14.6. PÓTLÓ VIZSGA.....	55
14.7. FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA	56
14.8. A VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYRENDSZERE.....	56
14.8.1. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati	
vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:.....	56
15. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	57
15.1. BELÉPÉS FELTÉTELEI.....	57

16. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE.....	57
16.1. ELSAJÁTÍTANDÓ ISMERETEK	57
16.2. GYERMEKEK (TANULÓK) TEENDŐI BALESET ESETÉN.....	58
16.3. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA TANÍTÁSI ÓRÁKON	58
17. TANTÁRGYI STRUKTÚRA	59
17.1. KÖZISMERET (SZAKGIMNÁZIUM, SZAKKÖZÉPISKOLA)	59
17.2. A SZAKMAI TANTÁRGYI STRUKTÚRA.....	67
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	81

1. Bevezetés

1.1. Az intézmények átszervezése

A 120/2015. (V. 21.) kormányrendelet tartalmazza a szakképző iskolák a 2015. július 1-jétől életbe lépő fenntartónkénti megoszlását. A Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába 2015. július 1-jétől átkerülő szakképző iskolák között szerepelt oktatási intézményünk is.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (2) bekezdése alapján az Ózdi Szakképzési Centrum alapító okirata elkészült, mely szerint intézményünk része a centrumnak.

1.2. Alapító okirat

1. A köznevelési intézmény hivatalos neve:

Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma

1.1. A költségvetési szerv megnevezése és székhelye:

Ózdi Szakképzési Centrum
3600 Ózd, Kiserdőalja 1.

2. Alapító szerv neve:

Nemzetgazdasági Minisztérium
1051 Budapest, József nádor tér 2 – 4.

3. Fenntartó neve:

Innovációs és Technológiai Minisztérium
1011 Budapest, Fő utca 44-50.

4. Az intézmény típusa:

Többcélú köznevelési intézmény
OM azonosító: 203046

5. Alapfeladatok:

5.1. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

A költségvetési szerv közfeladata: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerinti köznevelési és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény szerinti szakképzési feladatok ellátása.

A szakképzési centrum fő feladataként a szakközépiskolai és szakgimnáziumi nevelés-oktatást, Köznevelési Hídprogramok keretében folyó nevelés-oktatást, felnőttoktatást, és a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelését-oktatását folytatja, valamint kollégiumi alapfeladatot, továbbá nevelő és oktató munkához kapcsolódó, nem köznevelési tevékenységet is ellát.

Nappali rendszerű szakgimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam):

- gépészet, művészet, ügyvitel szakmacsoportokban, szakgimnáziumi nevelés és oktatás – négy általános műveltséget megalapozó évfolyammal, szakmai előkészítő ismeretek átadásával. A tanuló felkészülhet az érettségi vizsgára, valamint felsőfokú továbbtanulásra, illetve munkába állásra, és előkészül a szakképzésbe való bekapcsolódásra;
- a szakképzési évfolyamon az Országos Képzési Jegyzékben szereplő és az Alapító Okiratban felsorolt szakképesítések körében felkészítés szakmai vizsgára, a választott mellékszakképesítés megszerzésére;
- a tanulók érdeklődése, igénye szerint, nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, fejlesztés, tehetséggondozás, speciális kiegészítő ismeretek átadása céljából a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- egyéni – egy-három tanuló részére – felzárkóztató foglalkozást szervez a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- a Nkt.-ben alapszolgáltatásként meghatározott tanórán kívüli tevékenységek biztosítása, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű szakgimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam):

- gépészet, művészet, ügyvitel szakmacsoportokban, szakgimnáziumi nevelés és oktatás – négy általános műveltséget megalapozó évfolyammal, szakmai előkészítő ismeretek átadásával. A tanuló felkészülhet az érettségi vizsgára, illetve munkába állásra, és előkészül a szakképzésbe való bekapcsolódásra;
- a szakképzési évfolyamon az Országos képzési jegyzékben szereplő és az Alapító Okiratban felsorolt szakképesítések körében felkészítés szakmai vizsgára, a választott mellékszakképesítés megszerzésére;
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető, oktatható a) testi, érzékszervi (gyengénlátó, enyhe fokban hallássérült), értelmi (enyhe értelmi fogyatékosok ellátása), beszéd-fogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok ellátása;
- a tanulók érdeklődése, igénye szerint, nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, tehetséggondozás, speciális kiegészítő ismeretek átadása céljából a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások biztosítása;
- egyéni – egy-három tanuló részére – felzárkóztató foglalkozást szervez a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- a Nkt.-ben alapszolgáltatásként meghatározott tanórán kívüli tevékenységek biztosítása, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi, iskolai könyvtári feladatok ellátása.

Szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakmai elméleti és gyakorlati oktatás a szakképzési évfolyamokon (13. évfolyam):

- érettségi vizsgához kötött szakképesítések körében felkészít szakmai vizsgára;
- a szakképzési évfolyamon az OKJ-ben szereplő és az Alapító Okirat mellékletében felsorolt szakképesítés körében felkészít szakmai vizsgára;
- a tanulók érdeklődése, igénye szerint, nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, fejlesztés, tehetséggondozás, speciális kiegészítő ismeretek átadása céljából a Nkt.-ben meghatározott időkeretben; egyéni – egy-három tanuló részére – felzárkóztató foglalkozást szervez a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;

- felkészít a felsorolt szakképesítések bemeneti kompetenciája szerinti szakmai vizsgára,
- a Nkt.-ben alapszolgáltatásként meghatározott tanórán kívüli tevékenységek biztosítása, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása;

Sajátos nevelési igényű tanulók szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakmai elméleti oktatás a szakképzési évfolyamokon (13. évfolyam):

- érettségi vizsgához kötött szakképesítések körében felkészít szakmai vizsgára;
- a szakképzési évfolyamon az OKJ-ben szereplő és az Alapító Okirat mellékletében felsorolt szakképesítés körében felkészít szakmai vizsgára;
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető, oktatható a) testi, érzékszervi (gyengénlátó, enyhe fokban hallássérült), értelmi (enyhe értelmi fogyatékosok ellátása), beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok ellátása;
- a tanulók érdeklődése, igénye szerint, nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, tehetséggondozás, speciális kiegészítő ismeretek átadása céljából a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások biztosítása;
- egyéni – egy-három tanuló részére – felzárkóztató foglalkozást szervez a Nkt.-ben meghatározott időkeretben;
- felkészít a felsorolt szakképesítések bemeneti kompetenciája szerinti szakmai vizsgára,
- a Nkt.-ben alapszolgáltatásként meghatározott tanórán kívüli tevékenységek biztosítása, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

Szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakközépiskolai oktatás (9-11. évf.):

- a szakképző évfolyamokon tanulók iskolai tanműhelyben és gazdálkodó szervezeteknél történő gyakorlati oktatása;
- a szakképző évfolyamokon tanulók iskolai tanműhelyben és gazdálkodó szervezeteknél történő gyakorlati oktatása. A gyakorlati képzés teljesítése érdekében gazdálkodó szervezetekkel együttműködési megállapodást köthet;
- a tanulmányok befejezéséhez szakmai vizsgát szervez, ellátja a vizsgáztatással kapcsolatos feladatokat;
- felkészít a felsorolt szakképesítések bemeneti kompetenciája szerinti szakmai vizsgára.

Sajátos nevelési igényű tanulók szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakközépiskolai oktatás (9-11. évf.):

- a szakképző évfolyamokon tanulók iskolai tanműhelyben és gazdálkodó szervezeteknél történő gyakorlati oktatása;
- a szakképző évfolyamokon tanulók iskolai tanműhelyben és gazdálkodó szervezeteknél történő gyakorlati oktatása. A gyakorlati képzés teljesítése érdekében gazdálkodó szervezetekkel együttműködési megállapodást köthet;
- a tanulmányok befejezéséhez szakmai vizsgát szervez, ellátja a vizsgáztatással kapcsolatos feladatokat;
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető, oktatható a) testi, érzékszervi (gyengénlátó, enyhe fokban hallássérült), értelmi (enyhe értelmi fogyatékosok ellátása), beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók, b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok ellátása;

- egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások biztosítása;
- felkészít a felsorolt szakképesítések bemeneti kompetenciája szerinti szakmai vizsgára.

Érettségire felkészítő szakközépiskolai oktatás (12-13. évfolyam):

- a szakközépiskolában államilag elismert szakképesítést szerzett tanuló dönt arról, hogy továbbtanul-e az érettségi vizsgára felkészítő további két évfolyamon;
- a későn érő tanulók továbbfejlődésének, továbbtanulási lehetőségének biztosítása;
- a középfokú általános műveltség kialakítása;
- tanuló igény kialakítása ismeretek önálló megszerzésére, azok összefüggéseinek felismerésére, értelmezésére, hasznosítására;
- a tanuló felkészül az érettségi vizsgára, valamint felsőfokú továbbtanulásra, illetve munkába állásra.

Szakképzési Híd program:

Az EU 2020 szerinti irányelveknek megfelelően a korai iskolaelhagyás arányát sikeresen mérséklő oktatási formaként jelenik meg a közoktatásban a Hídprogramok szerinti képzés.

A Szakképzési Hídprogramban a szakképző intézmények a lemorzsolódott vagy az iskolai kudarcok miatt lassabban haladó, de tanköteles korú vagy idősebb – általános iskolai végzettség nélküli – fiatalokat képeznek.

Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás:

- továbbképzések, tanfolyamok, önköltséges tanórán kívüli foglalkozások szervezése;
- biztosítja a pedagógusok felkészülését a kétszintű érettségi vizsgák lebonyolításához; intézményi vagyon működtetése a teljes kapacitás kihasználása érdekében. Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai elméleti felnőttoktatás;
- az intézmény képzési profiljához illeszkedő – a melléklet szerinti – egyéb, iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, vizsgáztatás.

Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati felnőttoktatás:

- az intézmény képzési profiljához illeszkedő – az alapító okirat szerinti – egyéb, iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, vizsgáztatás;
- szakgimnáziumi képzés – a felnőttoktatási kerettantervben meghatározottak szerint – nappali, esti és levelező formában.

Képzési kínálatunk

Szakköznevelési (9-13. évf.)

Szakköznevelési ágazati képzés	Megszerezhető mellékszakképesítés megnevezése*	Érettségi végzettséghez kötött ágazati szakképesítés megnevezése és OKJ száma
Képző- és iparművészet (V.)	51 345 02 <i>Képző- és iparművészeti program- és projektszervező</i>	54 211 04 Grafikus
Épületgépészet (VIII.)	31 521 01 <i>Bevontelektrodás kézi ívhegesztő</i> 31 521 05 <i>Gázhegesztő</i>	54 582 01 Épületgépész technikus
Ügyvitel (XXV.)	52 841 02 <i>Ügyfélszolgálati ügyintéző</i>	54 346 03 Irodai titkár

* A 10. évfolyamon az ágazati képzésben résztvevő tanulók kétharmados létszáma szükséges a választott mellékszakképesítés oktatásához. A mellékszakképesítés megszerzését célzó vizsgára bocsátás feltétele a mellékszakképesítéshez kapcsolódó szakmai tárgyak eredményes teljesítése.

A mellékszakképesítés megszerzésének tervezett ideje: 12. évfolyam, októberi vizsgaidőszak. (2016 szeptemberében érvényes szakmai program szerint)

A mellékszakképesítés megszerzésének tervezett ideje: 12. évfolyam, február-márciusi vizsgaidőszak (2018 szeptemberében érvényes szakmai program szerint)

Szakközépiskola (9-11. évf.)

Szakképesítés megnevezése	OKJ azonosító szám
Ács	34 582 01
Épület- és szerkezetlakatos	34 582 03
Festő, mázoló, tapétázó	34 582 04
Hegesztő	34 521 06
Kőműves	34 582 14
Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő	34 582 09
Női szabó	34 542 06
Szárazépítő	34 582 10

Szakképzési Híd (20 hónap)

Szakképesítés megnevezése	OKJ azonosító szám
Lakástextil - készítő	21 542 01
Számítógépes adatrögzítő	31 346 02
Szobafestő	21 582 01
Építményszaluzat és fémállvány szerelő	31 582 02

Építményüzemeltetés:

- intézményi vagyron működtetése a teljes kapacitás kihasználása érdekében.

Oktatást kiegészítő tevékenység

Pedagógiai szolgáltató tevékenység:

- igénybe vesz pedagógiai szakmai szolgáltatásokat.

Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység:

- biztosítja a minőségfejlesztési feladatok ellátását;
- igénybe vesz pedagógiai szakmai szolgáltatásokat;
- pedagógus továbbképzés és szakvizsga támogatása;
- szakmai és informatikai fejlesztési feladatokat lát el;
- a tanműhelyek szabad kapacitása terhére ipari tevékenység végzése, termékek értékesítése;
- biztosítja a tanulói tankönyvvásárláshoz az általános hozzájárulást, valamint az ingyenes tankönyvellátáshoz a kiegészítő hozzájárulást;
- biztosítja a pedagógusok felkészülését a kétszintű érettségi vizsgák lebonyolításához;
- képzéseknek, továbbképzéseknek, versenyeknek helyet és eszközt biztosít.

Egyéb kiegészítő gazdasági tevékenység:

- tanműhelyi szabadkapacitás terhére ipari termelő, építőipari tevékenység végzése, tanműhelyi termékek értékesítése;
- iskolai helységek, tornaterem, udvar, eszközök bérbeadása a szabad kapacitás kihasználása érdekében;
- egyetemi előkészítők, verseny-előkészítők, szakköri foglalkozások.

6. Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám:

- nappali rendszerű képzés 440 fő
- felnőttoktatás 120 fő

7. Az iskolai évfolyamok száma:

A jóváhagyott pedagógiai program szerint:

- szakközépiskolai képzés közismereti oktatással: 3 év,
- szakképzés közismereti oktatás nélkül: 2 év,
- szakközépiskolások érettségire felkészítése: 2 év,
- 4–5 évfolyamos szakgimnázium, a hatályos Országos Képzési Jegyzékben meghatározott évfolyamok szerint;
- a jóváhagyott pedagógiai, szakmai program szerint – a szakközépiskolában – az évfolyamok száma a szakképző évfolyamokon az alapító okirat szerint: 2-3 év.

8. Szakképzési szakmacsoportok:

Az alapító okirat tartalmazza az oktatható szakképesítések megnevezését, OKJ-s azonosító számát és a szakképzés időtartamát, továbbá az iskolarendszeren kívüli szakképzések megnevezését, OKJ-s azonosító számát és a szakképzés időtartamát, valamint a felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatásokat.

1.3. A pedagógiai program készítése során felhasznált jogszabályok

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. Rendelet
- Az 1992. évi XXXIII. tv. a Közalkalmazottak jogállásáról (Kjt)
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- 23/2016. (VIII. 30.) EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- A 2001. évi (többször módosított) CI. tv. a felnőttképzésről
- A 138/1992. (X. 8.) Kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben
- 100/1997. évi Kormányrendelet Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
- A katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól szóló 44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet
- 4/2002. (II.26.) OM-rendelet az iskola rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól
- 37/2003. (XII.27.) módosított OM-rendelet az Országos Képzési Jegyzékről
- 362/2011. (XII. 30.) korm. rendelet az oktatási igazolványokról

- Ózdi SZC Alapító Okirata
- Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata
- Az Intézmény házirendje
- Az Intézmény munka- és balesetvédelmi illetve tűzvédelmi szabályzata
- 8/2006. (III. 23.) OM rendelet a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről, valamint a térségi integrált szakképző központ tanácsadó testületéről
- 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 19/2008. (XII. 4.) SZMM rendelete a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet módosításáról
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (módosította az 1997. évi CII. tv., 2001. évi LXXVIII. tv., 2004. évi XI. tv.)
- 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. tv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 1999. évi XLII. tv. a nemdohányzók védelméről
- 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági követelményeiről
- 4/2014. (XII.05.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- 2011. évi CXXVIII. Törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma

3700 Kazincbarcika, Herbolyai út 9.
Tanműhely: 3700 Kazincbarcika, Herbolyai út 7.

Az Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma

nevelési programja

2. Pedagógiai alapelveink

2.1. Az iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

„Csak a munka fejt ki, csak az tartja fel a testnek és léleknek erejét; csak a munka tesz hasznossá magunk és polgártársainkra nézve.”
Deák Ferenc

A nevelés-oktatás során figyelembe vesszük, hogy a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak. A nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a nevelés és oktatás folyamatában. Ezen elvvel összhangban pedagógusainknak vezető szerepe van az ösztönző pedagógiai légkör kialakításában.

Az Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma pedagógusai mindennapi nevelő és oktató munkájukban a következő pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

a) Az iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, amelyben a tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek érdekében:

- Tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét.
- A tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
- Figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit.
- Diákjaink elé tárjuk a velük szemben támasztott követelményeket.
- Minden tanuló számíthat valamennyi pedagógus jóindulatú segítségére, az iskola életében szeretetteljes, a kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 1. tanuló és tanuló,
 2. tanuló és nevelő,
 3. szülő és nevelő,
 4. nevelő és nevelő között.

b) A tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Pedagógusaink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges szakembereket kívánnak nevelni a hozzánk érkezett gyermekekből. Ezért:

- A tervszerű nevelő és oktató munkánk a tanulók készségeit fejleszti, számukra korszerű, a mindennapi életben jól hasznosítható, továbbfejleszthető középfokú műveltséget nyújt.
- Intézményünk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra, a technikára, a műszaki életre vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók általános és szakmai műveltségét, világszemléletét, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- Az iskola nevelő, és oktató tevékenységének céljait a tanulói személyiség széles körű fejlesztésében jelöljük meg.
- Fontosnak ítéljük az egyéni tanulási módszerek elsajátítását.
- Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak, a precíz munkának becsülete legyen.
- El kívánjuk érni, hogy diákjaink megtanulják felismerni a jót és a rosszat.
- Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak a kialakítására.

- Igyekszünk megismertetni tanulóinkkal nemzeti kultúránk és történelmünk kiemelkedő eseményeit, személyiségeit, hagyományait, ezen keresztül táplálva a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

c) Iskolánk a szülőkkel ápoltt kapcsolatok révén részt kíván venni lakóhelyünk és közelebbi környezetünk életében. Így:

- Rendszeres kapcsolattartásra törekszünk a tanulók szüleivel, családjával.
- Lehetőséget teremtünk arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, elért eredményeinkről a szülők és partnereink tájékozódjanak.
- Ápoljuk, és bővíteni igyekszünk a már meglévő városi és térségi kapcsolatainkat (általános és középiskolákkal, közművelődési intézményekkel, gazdasági szervezetekkel, sportegyesületekkel stb.).
- Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink továbbra is részt vegyenek a városi rendezvényeken, azok szervezésében és lebonyolításában.

d) Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi, iskolai és gyakorlati, munkahelyi nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt, érdeklődő, nyitott,
- kötelességtudó,
- kreatív, alkotó, öntevékeny, aktív,
- becsüli a szorgalmas tanulást, munkát, és a tudást,
- gyakorlatias, képes a probléma értékelésére, és megoldására,
- jó eredmények elérésére törekszik (tanulásban, munkában, játékban),
- van jövőképe,
- képes a tudását fejleszteni, ismeri a tanulás hatékony módszereit,
- a mindennapi életben felhasználható jártasságokkal rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, ápolja nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természetet, a környezet értékeit, más népek hagyományait, az egyetemes emberi kultúra eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik,
- ismeri és alkalmazza a közösségi élet magatartásformáit,
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált,
- szüleit, nevelőit, társait tiszteli, becsüli,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltt,
- egészségesen él, szeret sportolni, mozogni.

e) Szakmai képzésünk során tanulóink életpálya-tervezését úgy kívánjuk befolyásolni, hogy középpontba kerüljön a képességük szerinti tanulás mellett a helyes szakmaválasztás, az "élethosszig" tartó életpálya – építés. Szakképzésünk alatt igyekszünk megvalósítani:

- A tanulóknak korszerű szakmai műveltséget nyújtunk, valamint speciális szakmai tudást a szakma műveléséhez, a szakmai munkatevékenység ellátásához.
- Megalapozzuk és kifejlesztünk a tanulóknál olyan hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó, növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni.
- Szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre nevelünk.

- Folyamatos feladatunk a tanulók esztétikai érzékének és önművelésének motiválása, fejlesztése.
- Felkészítjük a tanulókat a munkahelyi, a szakmai érdekvédelmi szervezetek munkájában való közreműködésre.
- Széles körű alapképzést biztosítunk, mely alkalmassá teszi az intézményünkbe járó tanulókat más szakmák elsajátítására is.
- Felkészítjük a tanulókat arra, hogy az iskola elvégzése után sikerrel vegyenek részt a munkaerő-piaci versenyben, képesek legyenek önmaguk menedzselésére.
- Képesek legyenek vállalkozást létesíteni, működtetni.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikének kialakítására, illetve az előző pontokban megfogalmazott alapelvek maradéktalan teljesítésére nem vagyunk képesek. Mindennapi nevelő-oktató munkánk mégis arra irányul, hogy végzős diákjaink az eddigiekben megfogalmazott személyiségjeggyel rendelkezve kerüljenek ki az intézményünkből.

3. Az intézményünkben folyó nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézményünkben folyó **nevelőmunka céljait** az általános emberi és nemzeti értékek, a szakmai követelmények, a társadalmi, gazdasági igények, a fenntartó és a szolgáltatásainkat igénybe vevők által megfogalmazott elvárások határozzák meg.

3.1. A pedagógiai célok az egyes szakaszokban

9 - 13. évfolyam (szakgimnáziumi évfolyam, technikus képzés)

- Személyiségfejlesztés, az önismeret fejlesztése.
- Tanulási technikák kialakítása.
- A tanulók ismerjék meg a demokratikus társadalom értékeit, az állampolgári jogokat és kötelességeket.
- Patriotizmus, egészséges nemzettudat kialakítása. A demokratikus polgártudat és az identitástudat magasabb szintre emelése.
- Az egyetemes nemzeti értékek megismertetése és tiszteletben tartására nevelés.
- A másság elfogadására, toleranciára nevelés.
- Egészséges életmódra nevelés. A harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása.
- Kommunikációs készségek kialakítása.
- A mindennapi érintkezéssel kapcsolatos értékek és a kulturált viselkedési normák kialakítása (udvariasság, figyelmesség, köszönés).
- A választott szakma megismertetése. A tanulók alapismereteket szereznek a munka világáról.
- Az érettségi, illetve a szakmai érettségi vizsgára való felkészítés.
- A tehetséges tanulók továbbtanulásra, versenyekre való felkészítése.
- A középfokú általános műveltség kialakítása.
- A tanuló elsajátítja a választott (középfokú végzettséghez kötött) szakma elméleti és gyakorlati ismereteit, felkészül a szakmai, illetve a technikus minősítő vizsgára.
- A helyi szakmai, gazdasági, társadalmi igényeket figyelembe vevő képzésben részesülnek.
- Olyan szakmai alapismeretek kialakítása, amellyel képes a tanuló a szakmai helytállásra és további vagy magasabb szintű szakképesítés megszerzésére.

- A szakemberektől elvárt emberi tulajdonságok kialakítása: munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségtudat, önállóság, kreativitás, nyitottság, fogékonyság a változásokra, az önképzés igénye.
- A jövő technikusok legyenek képesek az önálló munkavégzésre, a kreatív gondolkodásra.
- Felkészítés a szakirányú továbbtanulásra.
- A fizikai állóképesség szinten tartása, lehetőség szerinti fejlesztése.

9 - 11. évfolyam (szakközépiskolai képzés)

- A tanuló elsajátítja a választott (alapfokú végzettséghez kötött) szakma elméleti és gyakorlati ismereteit, felkészül a szakmai vizsgára.
- A helyi szakmai, gazdasági, társadalmi igényeket figyelembe vevő képzésben részesülnek.
- Olyan szakmai alapismeretek kialakítása, amellyel képes a tanuló a szakmai helytállásra és további vagy magasabb szintű szakképesítés megszerzésére.
- A szakemberektől elvárt emberi tulajdonságok kialakítása: munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségtudat, önállóság, kreativitás, nyitottság, fogékonyság a változásokra, az önképzés igénye.

12 - 13. évfolyam (szakközépiskolai képzés)

- Általános cél, hogy a nevelés és oktatás érvényesítse a humán értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit.
- A demokratikus polgártudat és az identitástudat magasabb szintre emelése.
- A munkaerőpiacon való jobb érvényesülés biztosítása.
- Az önismeret fejlesztése. A kulturális értékek felé orientálás.
- Az egészséges életmód igényének ébren tartása. A harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása.

Szakképzési HÍD Program

- Elsődleges cél a későbbi foglalkoztathatóság érdekében a szakképzésbe történő bekapcsolódás biztosítása, de legalább a munkavállalásra felkészítés a részszakképesítés megszerzésének lehetőségével.

3.2. Pedagógiai feladatok

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a tanulók nyitottságára, aktivitására, érdeklődésére épített, a személyiségük fejlődése szempontjából fontos értékeket ismerjék meg a tanulók és azok elsajátítása meggyőződéssel alapuljon. Ezen értékek képviselője határozza meg a vállalt feladatunkat, tevékenységeinket, szakmai munkásságunkat:

- Az élet tisztelete, védelme, a természeti környezet megóvása.
- Az ember testi és lelki egészsége, az egészség megőrzése; az egészséges, kulturált életmód iránti igény, a testmozgás iránti igény.
- Önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért, nyitottság az élmények, az esztétikum befogadására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család (szűkebb és tágabb értelemben) tisztelete, szeretete, megbecsülése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció.
- A világ megismerésének igénye, önművelés, önértékelés igénye; az önálló tanulás képességeinek kialakítása.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Törekvés a demokrácia érvényesítésére, a demokrácia írott és íratlan szabályainak megismerésére és betartására.
- Korszerű, a jelen kor követelményeinek megfelelő szakmai műveltség, speciális szakmai tudás megszerzése, kreativitás, újítani akarás képességének fejlesztése, megbízható munkavégzés igényének kialakítása.
- Továbbfejleszthető, bővíthető technikai, technológiai ismeretek birtoklása, rokon szakterületek ismerete.
- Felsőfokú (egyetemi, főiskolai) szakmai végzettség megszerzésére irányuló törekvés, annak előkészítése, megalapozása, tehetséggondozás.

3.3. Speciális gyógypedagógiai feladatok

Az iskola – az alapító okiratnak megfelelően – vállalja a szakértői vélemény alapján oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű iskolai oktatását. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása-nevelése integráltan folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának-nevelésének személyi feltétele (gyógypedagógus alkalmazása) biztosított, tárgyi feltételei a fejlesztő helyiség felszereltségével rendelkezésre állnak.

Mindezek érdekében:

- Egyéni segítségnyújtást kell biztosítani – egyéni fejlesztési tervek segítségével-, a beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére.
- Fejlesztő foglalkozást kell tartani az integráltan nevelt tanulók számára.
- A nevelőknek az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben kell részesíteniük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára kell támaszkodniuk.
- A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus közreműködésével történik.
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztését egyéni terápiás terv alapján végezzük.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesítjük:
 - a számonkérési,
 - értékelési,
 - esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladatunk:
 - az egészséges énkép és önbizalom kialakítása
 - a kudarctűrő-képesség növelése,
 - az önállóságra nevelés.

3.4. Alkalmazott nevelési módszerek

Az eddigiekben megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását segítő, az intézmény pedagógusai által alkalmazott nevelési módszerek két nagy csoportba oszthatók:

1. **Közvetlen (direkt) módszerek** azok, amelyek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. **Közvetett (indirekt) módszerek** azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	KÖZVETLEN MÓDSZEREK	KÖZVETETT MÓDSZEREK
<i>Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ követelés ▪ gyakoroltatás ▪ segítség adása ▪ ellenőrzés ▪ ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tanulói közösség tevékenységének megszervezése ▪ a közelebbi vagy távolabbi közös célok kitűzése, elfogadtatása ▪ hagyományok kialakítása ▪ követelés, ellenőrzés, ösztönzés
<i>Magatartási modellek bemutatása, közvetítése</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elbeszélés ▪ tények és jelenségek bemutatása ▪ műalkotások bemutatása ▪ a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében ▪ a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
<i>Tudatosítás, a meggyőződés kialakítása</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ magyarázat, beszélgetés ▪ a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ felvilágosítás a betartandó magatartási normákról ▪ vita

A nevelőtestülettel szemben támasztott ezirányú követelményrendszert és egyéb elvárásokat a pedagógiai programban megfogalmazottakon túl a munkaköri leírások és az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

3.5. A célok, feladatok teljesülésének kritériumai

- Eredményes, sikeres elsajátítás a gyermek saját képességeihez mérten (különböző szinten való megfelelés a helyi tanterveinkben megfogalmazott továbbhaladási feltételeknek).
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, azonosulás a társadalmi szerepekkel, írott és íratlan szabályok betartása, társas kapcsolatok fenntartása, illemszabályok elsajátítása, önuralom, a konfliktuskezelő technikák birtoklása.
- Önismeret, önelfogadás, biztos tájékozódás a környezetben, környezetünk értékeinek felismerése, környezetvédelem, viselkedés különféle helyzetekben felnőtt jelenléte nélkül is.
- Törekvés a továbbtanulásra a gyermek adottságainak megfelelően, reális tervek és elképzelések alapján.
- Monotoniatűrés, a kitartó munka vállalása minden helyzetben.
- Saját és társai másságának ismerete, elfogadása, megértése és a mások helyzetével való visszaélés tilalma.
- A társadalmi normák, szokások és hagyományok elfogadása, tisztelete, az erkölcsös viselkedés, önzetlenség, szeretet, segítőkészség, szorgalom cselekedetekben való megmutatkozása.

4. Az inkluzív nevelés alapelvei

A modern pedagógiai gondolkodást alapul véve fontosnak tartjuk, hogy azok a különböző kultúrájú vagy a többségtől valamilyen szempontból eltérő gyerekek (tehetséges, szorongó, lemaradó, újrakezdő, hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű), akik felnőtt életüket várhatóan különféle társadalmi szerepekben egymással együttműködve töltik el, már az iskolában elsajátítsák az együttműködés készségeit. Az együttnevelkedés, befogadás, az inkluzivitás elve magában

foglalja a bármiféle hátránnyal, fogyatékossgal élő gyerekek közösségben nevelését, az oktatás fő áramába való bekapcsolását is. Feladatunk olyan módszerek kikísérletezése, amelyek biztosítják, hogy az együttnevelésből az „előnyös helyzetű” tanulók is profitáljanak. Az ő képességeik, személyiségük fejlődését is segítse a kompetencia alapú oktatás.

4.1. Az inkluzív nevelés feladatai

- A tanárok azokat a tanítási módszereket alkalmazzák, amelyek kielégítik a tanulók eltérő igényeit. Ehhez figyelembe veszik: az eltérő szociokulturális hátteret, az emocionális különbségeket, az eltérő tanulási stílusokat.
- Segítenek a tanulónak önismerete fejlesztésében annak érdekében, hogy képessé váljon saját tanulása hatékony irányítására.
- Tervezéskor figyelembe veszik a tanulók szükségleteit.
- A tanulók haladási ütemének megfelelően tervezik a munkát.
- Az egy osztályban tanító nevelők folyamatos interakcióban vannak egymással az eredményes személyi előrehaladás érdekében.
- A tanítási folyamatban megjelenik a fejlesztő értékelés.
- Együttműködnek a szülőkkel, ami további segítség lehet a gyermek szükségleteinek alaposabb feltérképezésében.

A fogyatékos emberek esélyegyenlőségének megteremtése, és a társadalomba való beilleszkedésük megkönnyítése érdekében, az egyik legfontosabb tennivaló, hogy iskolánk kezelni tudja a fogyatékossgból eredő egyéni igényeket, az egyéni eltérésekből fakadó problémákat, és képes legyen arra, hogy a tanulók számára a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával biztosítsa azokat az egyéni tanulási útvonalakat, amelyek megakadályozhatják az iskolai kudarcok elszenvedését.

Az együttnevelésben tevékenykedő gyógypedagógus, tanárok, szakértők, szaktanácsadók, intézményvezető, a fenntartó, és az oktatásirányítók a sajátos nevelési igényű tanulók sikeres életútjának megalapozása, támogatása érdekében munkálkodnak együtt. Munkánk akkor lesz sikeres, ha tevékenységeink azonos irányban hatnak, és ha azonos célokat fogalmazunk meg lehetőleg úgy, hogy figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat, igényeket, és ehhez képest hozzuk létre a leginkább támogató környezetet – bevonva a döntésbe magukat az érintetteket is.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

5.1. Nevelés, a pedagógia alapfunkciója a személyiségfejlődés segítése

A személyiség mindazt jelenti, amely meghatározza az ember viselkedését és gondolkodását. Az ember biológiai, lelki sajátosságait és társadalmi helyzetét foglalja egységbe.

A személyiség tulajdonságai a tevékenységben nyilvánulnak meg, sőt annak folyamatában alakulnak ki, változnak meg.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze a sokszínű iskolai tevékenység által.

Erkölcsei nevelés

Feladat:

- Az erkölcsi értékek tiszteletére nevelés (becsület, megbízhatóság, felelősségérzet, szolidaritás, előítélet-mentesség, tolerancia képességének kialakítása, fejlesztése).

Értelmi nevelés

Feladat:

- Az eredményes tanulás módszereinek, technikájának elsajátítása, gyakoroltatása, ezáltal az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek, a problémamegoldó készség, a nyitottság, kíváncsiság, az új dolgok befogadására irányuló képességek fejlesztése. A megtanult ismeretek gyakorlatban való hasznosítási képességének alakítása.
- Korszerű információszerzési, feldolgozási és átadási technikák elsajátíttatása (számítástechnika, könyvtárhasználat, multimédiás eszközök ismerete, használata).
- Gyakorlati idegen-nyelvi készségek elsajátíttatása (korszerű módszerek, csoportbontás, eredeti nyelvi környezetben való gyakoroltatás).

Közösségi, társas kapcsolatokra felkészítő nevelés

Feladat:

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. A környezettel bánni tudás, önfegyelem, együttműködési készség fejlesztése. Kulturált konfliktuskezelés gyakoroltatása.
- A tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett tananyag tartalma alapján reális világnézet, világszemlélet formálása.
- A tanulók felkészítése a társadalmi életre, közéleti szerepekre.
- A hagyományok tiszteletére és ápolására nevelés.

Érzelmi nevelés

Feladat:

- Reális „énkép”, önismeret, önbizalom kialakulásának segítése. A heves agressziót kiváltó érzelmi reakciók helyett meggondolt, aktivitásra, helyes cselekvésre készítő érzelmek megtanulása. A temperamentum, a hangulati beállítottság pozitív irányú formálása.

„BOLDOG ISKOLA – JOBB VELED A VILÁG”

- Iskolánk pályázott a Jobb Veled a Világ Alapítvány nyílt pályázatán. A nevelési-oktatási intézmények számára meghirdetett program a Boldog Iskola, Boldog Óvoda és Örökös Boldog Iskola, Örökös Boldog Óvoda cím elnyerésére és megtartására irányul.
A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.
A program során a tanulók osztályfőnöki órák keretein belül az osztályfőnökök segítségével, illetve egy osztály a Pedagógiai Szakszolgálat dolgozója segítségével megismerkednek tíz hónapon keresztül a program által kidolgozott témákkal, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.
A program fókuszában az áll, hogy hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban egy optimista hozzáállást kialakítani a diákok körében. A boldogságórák mind a diákok, mind a tanárok lelki jólétének növelésére alkalmas lehet é lehetőséget nyújt a szülők bevonására. Ez a kezdeményezés jó kiegészítője lehet az iskolai munkának, hiszen közös cél a hagyományos tudásátadás és az életben szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk.
Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek.

Akarati nevelés

Feladat:

- A tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, igényszintjének emelése. „Minden gyermek tehetséges valamiben, csak fel kell ismertetni vele.” A tevékenységeket mozgató belső motivációk - lelkiismeret, kötelességtudat, érdeklődés megismerési vágy eredetiségre törekvés - erősítése külső motivációval (szükség esetén reális mértékű feddés illetve jutalmazás, dicséret). Az egészséges önbizalom kialakítása, a szorongások oldása a rendszeres, kitartó tanulásra szoktatással, szerepeltetéssel.

Nemzeti nevelés

Feladat:

- A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeink tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- Nemzetünk sorsáért felelősséget érző, tenni akaró és tenni tudó állampolgárok nevelése.

Részvétel a „**Határtalanul**” pályázati programban.

- Az elmúlt években államilag támogatott lehetőség nyílt a „Határtalanul” pályázati program révén arra, hogy az általános iskolás, illetve középiskolás korú tanulók határon túli, magyarulterületeket ismerjenek meg. A határon túli magyar iskolákkal, tanulókkal, pedagógusokkal és intézményvezetőkkel való kapcsolatot nagyon fontosnak tartjuk tanulóink hazához való tartozásának fejlesztése, valamint a határon túl élő honfitársaink életkörülményeinek, magyar nyelven történő tanulási lehetőségeiknek, anyanyelvükön való felsőfokú tanulmányi lehetőségeiknek megismerése szempontjából. Arra törekszünk, hogy a „Határtalanul” program lehetőségeivel élve utazó tanulóink és pedagógusaink minden utazás során találkozzanak határon túli oktatási intézmények, kollégiumok, gyermekotthonok lakóival, ismerjék meg az ottani lehetőségeket és körülményeket. A program utazási részének elindulása előtt előkészítő osztályfőnöki órák és szakórák segítségével kell biztosítanunk az utazás megfelelő mértékű szellemi és érzelmi hasznosításához szükséges ismereteket. A haza érkezést követően osztályfőnöki és más szakórákon kell értékelni a tapasztalatokat. Az utazásokról minden alkalommal fényképeket, filmeket tartalmazó írásos és digitális beszámolót készítünk, amelyet honlapunkon és a helyi médiában, valamint a tartományi médiában megjelentetünk.

Az ezzel kapcsolatos nevelési feladataink a következők:

- Az érintett szülői és tanuló kör személyes tájékoztatása.
- Előkészítő órák tartása az érintett osztályokban az alábbi témákban:
 - Magyarország határai
 - Magyarország történelme
 - A pályázattal érintett körút útvonalai
- A hazaérkezést követően „Magyarságtudat határtalanul” címmel témanap megtartása a 9-10. évfolyamok számára, melynek témája a magyarságtudat, a határon túli magyarokkal történő kapcsolattartás, segítő magatartás fontossága.
- A honlapunkon meg kell jelentetnünk a „Határtalanul” pályázatban történő részvételünket, illetve a „Határtalanul” logóját.
- A programról részletes, dokumentált, képekkel alátámasztott részletes beszámolót kell készíteni.
- A megvalósítást követően sajtómegjelenést kell biztosítanunk a tanulmányi kirándulás tapasztalatairól.

Állampolgári nevelés

Feladat:

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

Munkára nevelés

Feladat:

- A tanulók önmaguk ellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A tanuló képességeinek, érdeklődésének megfelelő pályaválasztásra, egyetemi, főiskolai felvételre való felkészítés.

Testi nevelés

Feladat:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

Esztétikai nevelés

Feladat:

- A tanulók szépérzékének, érzelmi kultúrájának, alkotó jellegű esztétikai tevékenységének fejlesztése.

5.2. A közösségi nevelés helye nevelési rendszerünkben

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

5.3. A szociális kompetenciák fejlesztésének szinterei

- Osztályok, tanórák, szabadidős programok, diákönkormányzatban való szerepvállalás
- Szakkörök, sportkörök szervezése: különböző foglalkozások, versenyek lebonyolítása
- Diákönkormányzat: diákönkormányzat rendezvényei, a diákközgyűlés által igényelt éves programok lebonyolítása
- Diákközgyűlés tanulói: állampolgári jogok érvényesítésének fóruma, közösségalkotó erő

6. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

6.1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknak.” (NAT)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti. Ennek érdekében célunk, hogy a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- tudatos, kritikus fogyasztói magatartás,
- ökológiai fogyasztóvédelem,
- környezettudatos fogyasztás,
- fenntartható fogyasztás,
- preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem.

6.2. Az értékek formálásában feladatunk

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése;
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása;
- a természeti értékek védelme;
- a piac, a marketing és a reklám szerepének megismertetése;
- a minőség, biztonság, gazdaságosság és takarékoság szerepének hangsúlyozása a fogyasztás során.

6.3. A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek a gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése.

A fogyasztás elemi meghatározója a család.

Iskolai programunkban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend kialakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

6.4. Módszertani elemek

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- riportkészítés az eladókkal
- médiafigyelés, reklámkritika
- vita, egyéni és csoportos döntéshozatal
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információszerzés

7. Egészségnevelési program

„Az egészség olyan drága gyöngyszem, mely minden földi kincsek felett való.”
(Pápai Párizs Ferenc)

7.1. Bevezetés, alapfogalmak, az egészségnevelés meghatározása

Az egészség – a WHO meghatározása szerint – a testi, lelki, szociális jól-lét állapota.

Az egészségi állapotot négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők,
- környezeti tényezők,
- életmód,
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, amely a következőket foglalja magába:

- korszerű egészségnevelés,
- elsődleges, prevenció,
- mentálhigiéné,
- egészségfejlesztő szervezetfejlesztés,
- az önségítés feladatai, módszerei.

Az egészségnevelés a WHO meghatározása szerint olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

Az elsődleges megelőzés a betegség első megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányul.

A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása,
- családtervezési módszerek,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

7.2. Az iskolai egészségnevelés célja

Az egészségnevelés célja: annak tudatosítása, hogy mindenki egyénileg is felelős önmaga egészségéért. A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy kontrollálják saját egészségüket, törődjenek többet testi, lelki, szociális jól-lét állapotuk megtartásával, s mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel.

El kell fogadtatnunk, hogy a betegségek megelőzése az egyén és a társadalom egésze számára is rendkívül fontos feladat. A helyes életmód, életvezetés, az egyén felelősségének felvállalása segíthet a jól-lét állapotának hosszú ideig tartó megőrzésében.

Meg kell értetnünk, hogy a testi és a lelki harmóniára törekvés teremtheti meg az egészség megőrzésének lehetőségét.

7. 3. Az iskola és partnereinek együttműködése az egészségnevelés érdekében

7.3.1. Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere

- A középiskolai tanulók hosszú éveikig tartózkodnak az iskolában.
- Ebben a szocializációs közegben nyílik leginkább mód az egészséges életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására, begyakorlására.
- A középiskolai tanuló személyisége még alakítható, kellő nyitottsággal rendelkezik az értékek befogadására.
- Az egészségfejlesztési információ folyamatos közvetítése követendő magatartási modelleket képes nyújtani.
- Lehetőséget ad arra, hogy az oktató-nevelő munka során a tanulók személyiségfejlesztése minél szélesebb körű legyen.
- A személyközpontú, egyénre szabott nevelési tevékenység során kontrollálja a tanulók válaszadási képességét.
- Hozzásegíti a fiatalokat önmaguk és lehetőségeik minél szélesebb körű megismeréséhez.
- A tanulás, a tudás, az önképzés fontosságának felismertetésével hozzájárul a szociális hátrányok leküzdéséhez.

7.3.2. Az egészségfejlesztő iskola az élet, a tanulás, a munka egészséges színtere

- Folyamatosan fejleszti környezetét felkeltve az igényt az esztétikus, tiszta, ápoltság környezet iránt.
- Egészséges és biztonságos feltételeket biztosít az eredményes tanuláshoz.
- A tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek keretében mintát ad a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Biztosítja a rendszeres testmozgás lehetőségét.
- Az oktató-nevelő munka során mindig fokozott figyelmet fordít a tanulók emberi méltóságára, testi, lelki és szociális jól-létük biztosítására.
- Az egyéni képességek ismeretében támogatja az egyén előre jutását, sikerélményekhez juttat, elismerve az erőfeszítést, a jó szándékot, a munkát.

7.3.3. Az iskola az egészségnevelési céljait segítő kapcsolatai révén valósítja meg

A célok elérését szolgáló konkrét feladatok meghatározása pontos helyzetelemzést kíván. A helyzetelemzés feltétele az adekvát információk összegyűjtése, rendszerezése, feldolgozása. Az egészségnevelés konkrét feladatainak meghatározásához szükséges információk összegyűjtése két szinten zajlik:

- Az iskolán belüli együttműködéssel
- Az iskolán kívüli együttműködéssel

a) Információgyűjtés iskolán belüli együttműködéssel:

- A diákoktól közvetett és közvetlen formában szerezhető információ önmagukról, társaikról, szűkebb és tágabb környezetükről. (pl. kérdőívek kitöltése, felmérések készítése, az általuk felvetett konkrét problémák elemzése révén).
- A pedagógusok oktató-nevelő munkájuk során közvetlen kapcsolatba kerülnek a tanulókkal, az egyes szaktanárok pontosan „feltérképezhetik” egyes osztályok, tanulócsoportok tagjainál az adott tantárgy ismeretanyagának elsajátításához szükséges részképességek meglétét, fogyatékos voltát, esetleges hiányát.

- Az osztályfőnököknek különösen fontos a szerepük az oktató-nevelő munkához szükséges információk gyűjtésénél, a rendszerezett adatok felhasználásánál. Nemcsak diákjaikkal, hanem szüleikkel is közvetlen kapcsolatot tudnak kiépíteni, elsődlegesen az ő feladatuk a szülői elvárások közvetítése.
- Az osztályfőnök – gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat átvállalva – informálódik a tanulók szociális helyzetéről, felméri a hátrányos és veszélyeztetett tanulók létszámát, folyamatosan együttműködik az általa nyilvántartott tanulókkal, gondviselőikkel és a gyermekvédelmi szakszolgálatokkal. Amennyiben szükségesnek tartja, kéri az intézmény intézményvezetőjét a megfelelő hatóságok értesítésére.
- Az iskola-egészségügyi szolgálat éves munkaterve alapján jogszabályi kötelezettségeinek megfelelően végzi el a szükséges szűrővizsgálatokat, pályaalkalmassági vizsgálatokat, készíti el a testnevelési besorolást, valamint egyénileg foglalkozik a külön gondoskodást igénylőkkel.
- A védőnő az iskola-egészségügyi szolgálatban betöltött szerepén túl tanórák tartásával, egészségügyi vetélkedőkre való felkészítéssel segíti az oktató-nevelő munkát, valamint a fogadóóráin jelentkező tanulókkal folytatott beszélgetés tapasztalatait megosztja a tantestülettel.
- A drogkoordinátor - speciális ismeretek birtokában - szorosan együttműködve az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével, az osztályfőnöki munkaközösségekkel, a tantestülettel, valamint a diákönkormányzattal segíti a prevenciók tevékenységét.

b) Információgyűjtés iskolán kívüli együttműködéssel

- A szülő, a család biztosítja tanulóink szocializálódásának elsődleges színterét. Minden tanév elején felkérjük a szülőket, hogy önkéntes adatszolgáltatással járuljanak hozzá az intézmény tanulóifjúságának szociológiai felméréséhez. Az osztályfőnök, valamint a szaktanárok a fogadóórák, a szülői értekezletek alkalmával szerezhettek rendkívül fontos ismereteket a diákok otthoni körülményeiről, családban elfoglalt helyükről, a család mindennapi életéről.
- Az általános iskola, ahonnan a gyermek intézményünkbe érkezett, a legtöbb esetben nyolc éven keresztül kísérte végig a tanuló fejlődését, szocializációját, személyiségének alakulását.
- A tanulók lakóhelye szerint illetékes önkormányzati szervek, gyermekvédelmi szervek, rendvédelmi hatóságok az információgyűjtés speciális terei, elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetben lévő, a veszélyeztetett, valamint a deviáns viselkedést tanúsító fiatalok esetében.

7.4. Az egészségnevelés területei, témakörei

Az egészségnevelés során a tanulóknak kellő ösztönzést és tudást kell szerezniük a személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Az emberi személyiség komplex voltát szem előtt tartva az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából **lényeges területek, témakörök** az alábbiakban határozhatók meg:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete.
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága.
- Az értékek ismerete.
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe.
- A betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat.
- A barátság, a párkapcsolatok a szexualitás szerepe.
- A személyes krízishelyzetek felismerése, és a kezelési stratégiák ismerete.
- A tanulás és a tanulási technikák.

- Az idővel való gazdálkodás szerepe.
- A rizikóvállalás és annak határai.
- A szenvedélybetegségek, a rászokás elkerülésének lehetőségei.
- A tanulási környezet alakítása.
- A természethez való viszony.
- Az egészséges környezet jelentősége.

Ezek alapján tűzhetők ki azok a konkrét feladatok, amelyeket a 9-14. évfolyamon spirálisan felépített témakörönként fel kell dolgoznunk egészségnevelési programunk kitűzött céljainak elérése érdekében.

7.5. Az egészségnevelés, egészségfejlesztés, egészséges életmódra nevelés témakörei, célkitűzései, konkrét feladatai

a) Önismeret, önértékelés, önkritika

- Cél: annak tudatosítása, hogy a személyiség egészséges fejlődésének, a testi és lelki egészség megőrzésének a feltétele a helyesen kialakított énkép, önmagunk ismerete, önértékelésünk.
- Feladatok:
 - Az alapvető külső és belső személyiségjegyek megismertetése, sorrendbe állítása, csoportosítása.
 - Az önismeret és mások megismerése.
 - Önvizsgálat, saját személyiség elemzése.
 - Hibáink ismerete, az önismeret szerepe a gátlások leküzdésében.
 - Szűkebb és tágabb környezeti jellemzők, az identitás.
 - Családfeltárás, családfakutatás.

b) Életünk és a stressz

- Cél: a diákoknak meg kell tanulniuk a lelki fenyegetettség elleni védekezési mechanizmusokat, a lehetséges veszélyek, kockázatos helyzetek felismerését.
- Feladatok:
 - A stressz és distressz.
 - Az indítékok.
 - A kiváltó okok.
 - A következmények.
 - A stressz hatása az emberre, orvoslása, megoldások.
 - A lélek és test harmóniája.
 - A neurózis mint civilizációs betegség.

c) A testi egészség – a test tisztán tartása, a személyi higiéné, a mozgás

- Cél: Váljon mindennapos szükségletté tanulóink számára a mozgás, a fizikai erőnlét, az aktivitás, a fittség megszerzése, megőrzése. Törekedjenek testi-lelki kondíciójuk harmóniájára.

- Feladatok:
 - Az emberi test igényeinek megismerése higiénés szempontból.
 - A bőrápolás, a kozmetika, különös tekintettel a serdülőkorra.
 - A nemi kapcsolatok higiénéje.
 - Az ápolatlanság és a fertőzésveszély összefüggései.
 - A külső megjelenés fontossága.
 - A korszerű öltözködés, a divat ésszerű követése.
 - Az egyéni higiéné szerepe társas kapcsolatainkban.
 - A sport, a rendszeres testedzés, valamint az egészség és a testi-lelki harmónia összefüggései.
 - A mindennapi testedzés biztosítása.

d) *Az egészséges táplálkozás*

- Cél: Az egészséges táplálkozás fogalmának kialakítása, az élelmiszerek osztályozásának, a közülük való tudatos választásnak az elsajátítása.
- Feladatok:
 - A táplálkozás és a lelki egyensúly összefüggései.
 - A szeretet helytelen értelmezése miatti káros táplálkozási szokások.
 - A jóléti társadalom mint kórokozó.
 - A táplálék kalóriaértékének kiszámítása.
 - Az ideális testsúly kiszámítása.
 - A fogyás módszertana.

e) *Párválasztás - család*

- Cél: Annak elfogadása, hogy a család mint a történelem folyamán kialakult együttélési forma érzelmi közösség, az identitás biztosítója.
- Feladatok:
 - A család fogalma, szerepe.
 - A mai magyar társadalom családmmodellje.
 - A családi életre nevelés.
 - Házasság, család, öregség.
 - A nemi erkölcs.
 - A családon belüli konfliktusok.
 - A válás.

f) *Káros szenvedélyek, szenvedélybetegségek – dohányzás, mértéktelen alkoholfogyasztás, kábítószer, kábítószerrel való visszaélés*

Cél: Legyenek képesek a tudatos döntésre, a káros szenvedélyek elutasítására.

- Feladatok (dohányzás):
 - A dohányzás mint rizikótényező.
 - A nemdohányzók védelmét szolgáló egészségvédelmi törvény.
 - A dohányzás tanuláselméleti magyarázata.
 - A dohányzás okai.
- Feladatok (alkohol):
 - Kémiai, élettani és kóroktani megközelítés.
 - Történelmi, társadalmi megközelítés.
 - A gyógykezelés (önkéntes és kényszer).
 - Alkohol – deviancia – bűnözés.
 - A személyiség megerősítése, a konfliktushelyzetek megoldásának képessége, a lelki kondíció megszerzése segíthet a bajok megelőzésében.

- Feladatok (kábitószer):
 - A kábítószerral való visszaélés testi, lelki tünetei.
 - A kábítószer, bódítószerek, gyógyszerek csoportosítása, hatásuk az emberi szervezetre.
 - A prevenció lehetősége.
 - Az egyén, a család és a társadalom felelőssége.
 - A kábítószer és a bűnözés kapcsolata.
 - A kábítószerekkel kapcsolatos jogi szabályozás.

g) *A szexualitás szerepe az ember életében*

Cél: Önmaguk és mások méltóságának tiszteletben tartásával, felelősségtudattal engedjenek vágyaiknak.

- Feladatok:
 - A nemi érés folyamata.
 - Tizenévesek gondjai, nemi felvilágosításuk.
 - A fogamzásgátlás.
 - A fiatalok nemi élete.
 - A nemiség lélektana.
 - Szerelem és szexualitás.
 - A nemek közötti különbségek.
 - A testi szerelem.
 - A nemi kapcsolatok zavarai.
 - A nemi betegségek fajtái, okai, tünetei, következményei, gyógyítása.
 - A nemi betegségek megelőzése.
 - Rizikó csoportok a nemi betegségek terjesztésében.
 - Az AIDS mint korunk pestise.
 - A HIV-fertőzés fogalma, jellemzői.

h) *Az ember és környezete kölcsönhatása (bioszféra)*

Cél: Annak felismerése, hogy a környezeti ártalmak, a környezet szennyezése elleni védekezés aktív magatartást, személyes felelősséget követel az egyéntől.

- Feladatok:
 - A Föld és szűkebb környezetünk.
 - A természetes és mesterséges környezet.
 - A környezet szennyezése.
 - A környezeti ártalmak: zajártalom, környezetszennyezés, urbanizációs ártalmak, túlterhelés, lelki ártalmak.
 - A környezet károsodásának genetikai hatásai.

7.6. Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszerek

7.6.1. Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

Célja: minél több ismeret átadása, hogy az egyén az információk birtokában racionálisan dönthessen.

- Alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások és a különböző brosúrák diákokhoz való eljuttatása során valósul meg.

7.6.2. Rizikócsoportos megközelítés

Célja: adott élethelyzetűek hasonló sorsúakkal kerülnek a beavatkozás homlokterébe.

- Ezt a módszert alkalmazzuk az életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálati rendszer, a differenciált testi nevelés, a szociológiai felmérésen alapuló gyermek- és ifjúságvédelmi munka során.

7.6.3. Az érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozás

Célja: az egyén konfliktuskezelési eszköztárának erősítése, szocializációs lehetőség biztosítása a társas – kommunikációs képességeik fejlesztésére.

- Tanórai és tanórán kívüli tevékenység során is alkalmazzuk képességfejlesztő és önismereti csoportfoglalkozásokon.

7.6.4. Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Célja: a serdülő korú fiatalok véleményének formálása saját korosztályuk képviselőjének igénybe vételével, kihasználva a társas tevékenység szubkulturális hatását.

- Elsősorban az ún. kényes témák kezelésénél alkalmazható. Pl. AIDS-prevenció, szenvedélybetegségek megelőzése.
- Szorgalmazzuk és támogatjuk, hogy iskolánk diákjai bekapcsolódjanak a kortársképző programokba.
- A kiképzett kortárssegítőknek minden segítséget megadunk ahhoz, hogy megfelelő felvilágosító munkát végezzenek.

7.7. Egészségnevelés tanórán és tanórán kívül

7.7.1. Egészségnevelés az osztályfőnöki órán

- A 7.5. pontban részletesen felsorolt témakör feldolgozására sor kerül a 9-14. évfolyamokon. A témakörök visszatérnek az egyes évfolyamokon, az ismeretek bővíthetők, a módszerek változatossá tehetők.
- Az osztályfőnöki órák kötelező tematikájához megadott óraszámok lehetővé teszik, hogy az osztályfőnök diákjai személyiségének, képességeinek megfelelő mélységben foglalkozzanak az adott témakörrel.

7.7.2. Egészségnevelés más tanórákon

Az egészséges életmódra nevelés, az egészségfejlesztés nem lehet egyetlen tantárgy, egyetlen tantárgyi munkaközösség feladata. Az iskola oktató-nevelő munkájának egészét át kell hatnia.

Kiemelt szerepe van a testnevelés, valamint a biológia tantárgynak.

7.7.3. A tanórai egészségnevelés során felhasználható módszerek, eszközök

- könyvtári óra, egyéni vagy csoportos kutatómunka,
- tanulói kiselőadások,
- csoportbeszélgetések,
- külső előadó meghívása (orvos, pszichológus, gyámügyi előadó, rendőr stb.),
- kérdőívek, felmérőlapok kitöltése,
- dramatikus játékok,
- személyiségfejlesztő tréning,

- transzparenszek, makettek használata,
- videofilmek, CD-k használata.

7.7.4. Egészséges életmódra nevelés tanórán kívül

- osztálykirándulások,
- túrák, természetjárás,
- edzések,
- az iskola által rendezett sportversenyek, sportnapok,
- egészségügyi vetélkedők,
- egészségnevelési témakörökben kiírt képzőművészeti pályázat.

7.8. A mindennapi testnevelés biztosítása

Az egészségnevelési program kitűzött céljainak megvalósítása nem képzelhető el a testnevelés mint tantárgy és a sport mint napi szükséglet fontosságának kiemelése nélkül.

Tanulóinkkal a testnevelő tanárok differenciáltan foglalkoznak.

Az iskolai egészségügyi szolgálat készíti el azt a listát, amely tartalmazza a felmentett tanulók, a könnyített testnevelésre, valamint a gyógytestnevelésre javasolt tanulók névsorát.

Intézményünkben gyógytestnevelői végzettséggel rendelkező testnevelő tanárok tudják elvégezni a speciális feladatokat.

7.8.1. A mindennapi testnevelés biztosítása a tanórán kívül

Az alábbi sportágakban biztosítjuk a testnevelési és versenyzési lehetőséget:

- labdarúgás (fiú – lány),
- atlétika,
- asztalitenisz,
- röplabda,
- kosárlabda,
- fekvenyomás,
- gyeplabda,
- darts.

Az intézmény épületében kondicionáló terem áll rendelkezésre, amely tanítási időben elsősorban a testnevelés órák színtere, délutánonként a szabadidős tevékenységet színesíti.

Az iskola sportlétesítményeit (tornaterem, kézilabdapálya) délutánonként is használhatják tanítványaink, kizárólag tanári felügyelettel.

A város által rendezett középiskolai sportrendezvényeken, tömegsport-rendezvényeken nagy számban vesznek részt tanulóink.

Szerencsés földrajzi adottságainkat elsősorban a szabadidős tevékenység során tudjuk kihasználni (kirándulás, túrázás).

Az osztálykeretben szervezett kirándulásoknál is elsősorban azoknak a szervezését szorgalmazzuk, amelyek módot adnak a diákok sportolási igényeinek kielégítésére.

7.9. Az iskola-egészségügyi szolgálat szerepe az egészségnevelésben

Az iskola-egészségügyi feladatokat az iskola kijelölt orvosa és védőnői látják el, akik az iskola-egészségügyi ellátásáról szóló jogszabályokban előírt feladataikat az önkormányzattal és az

Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el éves munkatervük alapján.

7.9.1. Feladataik a következők szerint csoportosíthatók

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követése, az érzékszervek vizsgálata.
- A szűrővizsgálatok során a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerése.
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- A szakképzésben részt vevő tanulók alkalmassági vizsgálata.
- Az egészségügyi okból veszélyeztetett tanulók folyamatos gondozása.
- Az üdüléshez, táborozáshoz szükséges vizsgálatok elvégzése.
- A testnevelési besorolás elkészítése.

7.9.2. Az egészségnevelésben ezen túl aktív szerepet végez a védőnő, az alábbi tevékenységekkel

- Fogadóórákat tart.
- Az osztályfőnökökkel egyeztetve tanórai keretben részt vesz egyes osztályfőnöki órákon.
- Drogprevenációs, egészségnevelési vetélkedőre való elkészítésben való segítség.

7.9.3. Az iskolai egészségügyi ellátás speciális szakértelme különösen nagy segítséget jelent a következő területeken

- Az életmód és a betegségek összefüggései.
- Az iskola tanulóinak egészségi állapota, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkor érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák valamint krízisek megoldása.
- A környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben.
- Partnerkapcsolatok kiépítése az iskolai egészségfejlesztés érdekében.

8. A közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók, a gyerekek különböző kisközösségekben élnek: tagjai a családnak, az osztály – és iskolai közösségnek, tagjai lehetnek etnikai csoportnak, nemzetiségnek tagjai a magyar nemzetnek; **személyes kapcsolataik átszövik az egész életüket.** Ahhoz, hogy kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb, vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, és ezekben megtalálják a helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

Következésképpen iskolánk nevelő-oktató munkáját alapvetően meghatározza a tanulók közösségben való nevelésének megszervezése.

Konkrét feladataink:

- *A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése.*
Feladat: **Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösség kialakítása, valamint ezek életének tudatos nevelői fejlesztése.**
- *A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.*
Feladat: **A nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartásokhoz.**
- *Az önkormányzás képességének kialakítása.*
Feladat: **Ki kell alakítani a közösségekben, hogy tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve értékeljék az elvégzett munkát.**
- *A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.*
Feladat: **A pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek munkájának tudatos szervezése és irányítása, hisz helyes, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, és ott tapasztalatokat gyűjthetnek az együttéléshez szükséges viselkedési formákban.**
- *A közösség egyéni arculatának kialakítása.*
Feladat: **A tanulói közösségre jellemző viselkedési normák rendszeressé válásának kialakítása.**

8.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

Az intézményünkben folyó nevelő és oktató munkát szolgálja a pedagógiai programban megfogalmazott valamennyi tevékenység, ezen belül kiemelten a tanórai és tanórán kívüli célok és feladatok megvalósítása, valamint az ezekhez kapcsolódó eljárások, módszerek, eszközök, ellenőrzési formák és az értékelés.

a) A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra. Iskolánk nevelői kiemelten kezelik a tanulók motiválását.

- A motiválás célja a gyermekek tanulásra való ösztönzése.
- A tanítási órák tervezésénél előtérbe helyezzük azokat a módszereket, amelyek biztosítják a tanulók állandó aktivitását.
- Fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok munkája a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez, haladásához.
 - Kollégáink az egyes tantárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
 - A 9. évfolyamtól kezdve az anyagi lehetőségek függvényében törekszünk a csoportbontásra.

b) Nem kötelező tanórai foglalkozás

Az intézet nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez felzárkóztatás és kiegészítő ismeretek átadása céljából is.

A nem kötelező tanórai foglalkozásokat a törvényben meghatározott időkereten belül szervezzük meg.

Az iskola a Köznevelési Törvényben és a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapfeladatokon túl – igény szerint – foglalkozásokat szervez.

Szinterei:

- Tehetséggondozás,
- felzárkóztatás,
- konzultáció,
- szabadidős foglalkozások,
- hit- és vallásoktatás,
- diákkörök,
- diáksport, szakosztályi tevékenység.

Az iskola a Köznevelési Törvényben és a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapfeladatokon túl – igény szerint – térítési díj ellenében igénybe vehető foglalkozásokat szervez.

Szinterei:

- *tanulmányi kirándulások,*
- *egyéb iskolai- és osztályrendezvények.*

c) Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását a tanítási órán kívüli tevékenységek is segítik

A tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó általános szabályok:

- A tanulók valamely más intézmény, szerv stb. munkájában az osztályfőnök tudtával és az intézményvezető engedélyével vehetnek részt, a részvételükhöz a szülők beleegyezése szükséges.
- A tanuló tanórán kívüli elfoglaltsága lehetőleg ne haladja meg a heti 3x2 órát.
- Az intézményvezető az osztályfőnök javaslatára azt a tanulót, akinek az iskolán kívüli tevékenysége meghaladja a teherbíró képességét, káros a fejlődésére, szorgalmára, magatartására, meghatározott időre eltilthatja tevékenysége folytatásától. Az eltiltásról a szülőt értesíteni kell.
- Az iskolán belüli tanórán kívüli foglalkozások vezetőit a DÖK és munkaközösség-vezetők véleményének meghallgatásával az intézményvezető jelöli ki.
- A diákkörök szervezését a DÖK vagy bármely tanulói közösség kezdeményezheti.
- A diákkörök működésének engedélyezése – ha a tárgyi és személyi feltételek biztosítottak – intézményvezetői hatáskörbe tartozik.
- Az engedély megadásának feltételei:
 - a diákkör megnevezése, céljának megfogalmazása,
 - a diákkör éves programjának elkészítése,
 - a diákkör tárgyi feltételeinek biztosítása,
 - a diákkör vezetőjének megismerése (ha nem az iskola dolgozója),
 - a diákkör működéséhez szükséges anyagi feltételek megléte.
- Diákkörök önköltséges alapon is szerveződhetnek.

8.2. A hagyományörző tevékenységek

Valamennyi pedagógusnak és a diákönkormányzat vezetőinek, tagjainak támogatniuk kell minden egészséges hagyományteremtő kezdeményezést, a már meglévőket pedig erősíteni szükséges.

A hagyománykialakítás, illetve ápolás szinterei:

- Iskolai ünnepek és megemlékezések.
- Tanulmányi versenyek és vetélkedők.
- Sportmunkával kapcsolatos feladatok.
- Kulturális rendezvények.

- Tanórán kívüli egyéb foglalkozások, színházlátogatás, üdülés, táborozás.
- Kapcsolat más intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel.
- Diákközélet.
- Szülők és az iskola együttműködése.
- Hagyományos iskolai rendezvények (tanévnitó, nyílt nap, szalagavató, diákönkormányzati nap stb.).

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülők képviselőinek és az iskolával való kapcsolattartás szabályait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

9.1. A szülő mint szolgáltatást igénybe vevő és a pedagógiai folyamat segítője

A szülő mint szolgáltatást igénybe vevő kerül kapcsolatba az iskolával, amikor gyermekének az iskolaválasztásban segít. Fontos, hogy a szülő megfelelő mennyiségű és pontos információt szerezzen az intézmény munkájáról. Ennek érdekében – a Megyei Pedagógiai Intézettel egyeztetett időpontban – az iskola évente kétszer nyílt napot szervez. A nyílt napon az intézményvezető tájékoztatást ad az iskola pedagógiai programjáról, válaszol az érdeklődő szülők és diákok kérdéseire. A nyílt napokat a szakmai profilt reprezentáló kiállítás, óralátogatási lehetőség, videofilmek megtekintése teszi színesebbé.

A megfelelő iskola- és szakmaválasztást segítik az iskolát bemutató szórólapok, tájékoztató füzetek, a B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és más kiadók által megjelentetett pályaválasztási kiadványok.

A szülő mint szolgáltatást igénybe vevő szerepének be kell épülnie a tanítás-tanulás folyamatába is. Ennélfogva a szülők is kezdeményezhetik diákkörök, szakkörök indítását, a szülői képviselő fórumain véleményt mondhatnak az iskola életét érintő valamennyi kérdésben.

A szülő mint a pedagógiai folyamat segítője is bekapcsolódhat az iskola életébe.

Ennek lehetséges formái:

- részvétel a szülői szervezet munkájában,
- bekapcsolódás az osztály és az iskola diákrendezvényeinek szervezésébe,
- anyagi támogatásával előmozdítja a tanulók jutalmazását, a versenyeredmények díjazását, a rendezvények megszervezését és általában az iskola pedagógiai programjának eredményesebb megvalósítását,
- elsősorban osztályfőnöki órán – a pedagógussal egyeztetve – előadást tarthat a diákokat érdeklő témakörökben,
- tanulmányi kirándulásokon, táborozások alkalmával, diákrendezvényeken, iskolai ünnepeken, kíséret, ügyelet vállalásával, illetve szervező munkával lehet az iskola segítségére.

9.2. Szülői Szervezet

Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében Szülői Szervezet működik. Az osztályba járó tanulók szülei alkotják az osztály szülői munkaközösségét, amelyet a maguk közül választott elnök a tisztségviselőkkel és az osztályfőnökkkel együttműködve irányít. Az iskolai szülői szervezet az egyes osztályok szülői munkaközösségeinek az összessége. A Szülői Szervezet tagjai elnököt és tisztségviselőket választanak.

A Szülői Szervezet főbb tevékenységi területei:

- Szervezi a szülők tájékoztatását az intézmény céljairól, közvetíti a szülők véleményét az iskola intézményvezetőjének.
- Aktivizálja a szülőket a nevelő-oktató munka és a diákélet támogatása érdekében.
- Segíti a tanórán kívüli nevelőmunkát.
- Részt vállal az ifjúságvédelmi teendőkben.
- Segíti az iskola, a képzésben részt vevő vállalatok, a társadalmi szervezetek, egyesületek között a kapcsolat kiépítését és működtetését.
- Tevékeny részt vállal a végzős tanulók szalagavatójának a megszervezésében.
- Lehetőségeihez mérten segíti a tanulók jutalmazását, segélyezését, az iskolai eszközállomány fejlesztését, az iskolai munka körülményeinek javítását.

Az iskolavezetés és a Szülői Szervezet között a kapcsolatot az Iskolai Szülői Szervezet elnöke, illetve a Szülői Szervezet összekötő tanára látja el. Az intézményvezető és az iskola szülői munkaközösségének képviselője szükség szerint, de legalább félévenként ül össze. Az intézményvezető ezen üléseken tájékoztatást ad az iskola munkájáról.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az intézmény vezetőjével, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.

9.2.1. A közvetlen információcsere fórumai

- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az intézmény vezetőjével, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.
- A közvetlen információcsere legfontosabb fórumai a szülői értekezlet és a fogadóóra.
- A pályaválasztás előtt álló fiatalok és szülei nyílt nap keretében ismerkedhetnek meg az iskolával és annak pedagógiai programjával.

9.3. Szülői értekezlet

A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, az iskola és a szülői ház együttműködésének elősegítése, a tapasztalatcsere, a felvetődő problémák megbeszélése a megoldáskeresés szándékával. A szülői értekezlet idejét, témáját a nevelőtestület határozza meg a tanév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik, legalább egy héttel az értekezlet időpontja előtt.

A tanév során félévente 1-1 szülői értekezletet hívunk össze, de szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható. A rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezheti az iskolavezetés, az osztályfőnök, az osztály vagy az iskola szülői munkaközösségének elnöke. Szülői értekezleten az osztályközösséget érintő kérdések tárgyalásakor jelen lehetnek az osztály tanulóinak képviselői.

A szülői értekezlet lehet osztály-és iskolai szintű. Az iskolai (általában egy-egy évfolyamot érintő) szülői értekezleteken általános nevelési, pedagógiai kérdésekről ad tájékoztatást vagy nyit fórumot az iskola. Az első osztályos tanulók szülei számára összevont szülői értekezleten mutatja be az intézményvezető az iskolát, ismerteti az iskola szándékát és elvárásait, illetve válaszol a szülők kérdéseire.

9.3.1 Egyéni kapcsolatfelvétel

A családlátogatások az osztályfőnökök által valósulnak meg. A szülők egyre kevesebb számban vannak jelen a szülői értekezleteken, így a szülői kapcsolattartás meghatározó formája ez iskolánkban.

- **Fogadóóra** (a szülői igények figyelembevételével)
- **Fogadónap** (az intézmény helyi eseménytervében rögzített időpontokban)
- **Elektronikus napló (KRÉTA)**
- **Írásbeli tájékoztató (ellenőrző) feladata:**
A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

9.4. Fogadónapok, fogadóórák

A szaktanárok, szakoktatók az intézmény helyi eseménytervében rögzített két alkalommal fogadónapot tartanak a szülők számára. Természetesen arra is mód van, hogy előzetes egyeztetés alapján ettől eltérő alkalommal úgynevezett fogadóórán találkozzanak pedagógusok és szülők a tanév során.

9.5. A tanulók-pedagógusok kapcsolattartásának formái

Cél a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az oktató-nevelő munkában.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A pedagógusok és tanulók közötti együttműködés formái:

- tanórai munka
- ellenőrző
- osztályfőnöki órák
- közösségi programok
- egyéni beszélgetések
- diákönkormányzat
- kérdőívek, vizsgálatok
- az intézmény weboldala
- elektronikus napló

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

9.6. A nevelőtestület közösségeinek kapcsolattartása

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézményvezető segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- elektronikus üzenetek (email).

9.6.1. A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az intézményben tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

1. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség törzskari ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

9.7. A közösségi szolgálat szervezésével kapcsolatos feladatok

A közösségi szolgálat jogszabályban előírt kötelezettsége elsőként a 2016-ban érettségizett tanulókat terhelte, a jogszabály előírja minden tanuló számára 50 óra közösségi szolgálat teljesítésének kötelezettségét.

Az a tanuló, aki az 50 óra közösségi szolgálatot nem teljesíti, nem kezdheti meg az érettségi vizsgát. Az iskola vezetése minden partnerszervezettel együttműködési megállapodást köt a közösségi szolgálati feladatok közös szervezésére.

Az osztályfőnökök vezetik tanítványaik közösségi szolgálati igazolólapját, figyelmeztetik a teljesítésben elmaradást mutató tanulókat. Az intézmény honlapján „Közösségi szolgálat” menüpontot működtet, amelyen tájékoztatást ad a közösségi szolgálat jogszabályi előírásairól, követelményeiről.

10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

10.1. A tanulói érdekképviselet szinterei, fórumai

- Diákönkormányzat
 - ❖ Osztály Diák Bizottság
 - ◆ Diákkörök: szakkörök, Diáksport Egyesületek

10.2. Közlemények eljuttatásának hivatalos rendje

- A diákok által kezdeményezett bármilyen ügyből kifolyólag az intézmények DMS pedagógusa összehívja az intézményi diákönkormányzati tagokat.
- Itt a többségi szavazattal eldöntik, hogy vigyék-e tovább az adott ügyet, vagy nem. Amennyiben igen, a DMS pedagógus és a diákönkormányzat elnöke az intézményvezetőhöz írásban továbbítja a kezdeményezést.
- Az igazgató a felmerülő kérdésre 15 napon belül köteles írásban válaszolni.
- A Diákönkormányzata állásfoglalását az elnök továbbítja az igazgató felé.
- Az igazgató a felmerülő kérdésre 15 napon belül köteles írásban válaszolni.

10.3. A diákönkormányzat jogkörei

1. *A Diákönkormányzatnak döntési jogköre van:*

- a) saját működési rendjének meghatározásában,
- b) a Diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásában,
- c) hatásköreinek gyakorlásáról,
- d) az intézményi diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának megalkotásáról,
- e) az intézményi diákönkormányzat hatásköreinek gyakorlásáról,
- f) a Diákönkormányzat elnökének megválasztásában,
- g) a Diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásában és működtetésében,
- h) egy tanítás nélküli munkanap felhasználásáról.

A Diákönkormányzat bármikor felülvizsgálhatja a döntését, viszont saját működési rendjére és szervezeti jogkörére vonatkozó érvényes határozatait köteles betartani (pl. szavazati jog, határozatképesség, stb.).

2. *A Diákönkormányzatnak egyetértési jogköre van:*

- a) a fegyelmi tárgyalást megelőző egyeztető eljárás rendjének meghatározásakor,
- b) a maximális osztálylétszám túllépése esetén,
- c) az intézményben üzemelő élelmiszer-árúsító üzlet nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a megállapodásban történő meghatározása esetén.

3. *A Diákönkormányzatnak véleményezési jogköre van:*

- a) a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) az iskola munkájának, a tanulók helyzetének átfogó elemzésében, értékelésében, beszámolók elfogadásában,
- c) az iskolai munkarend tanulókat érintő kérdéseiben,
- d) a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásában,

- e) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- f) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- g) az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának és Házirendjének elfogadását megelőzően,
- h) a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő fenntartói döntés előtt,
- i) az adatkezelés és – továbbítás intézményi rendjének, adatkezelési szabályzatának elkészítésénél, módosításánál,
- j) a tanulók által választható tantárgyakról, és az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről,
- k) a tanulók jellemzésében, dicséret, jutalmazás és fegyelmi ügyek esetében,
- l) az iskola munkájának, a tanulók helyzetének átfogó elemzésében, értékelésében, beszámolók elfogadásában,
- m) a könyvtár és a sportlétesítmények működési rendjének kialakításában,
- n) tankönyvvásárlási támogatás módjának kialakításában,
- o) a tanév helyi rendjének elkészítésekor,
- p) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor,
- q) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor.

4. A Diákönkormányzat javaslattevő jogköre kiterjed az iskolai étellel kapcsolatos minden kérdésre, valamint a Diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus személyére.

5. A Diákönkormányzat tagjainak az alapvető, jogszabályok által garantált jogain túl speciális, a diákönkormányzati tagsággal összefüggő jogai vannak.

Ezek a jogok a következők:

- a) A Diákönkormányzat tisztségeire választhat és választható. Ez a jog el nem vonható.
- b) Diákönkormányzati tagságától az iskola tanulóit megfosztani, illetve a diákönkormányzat munkájából kizárni nem lehet.
- c) Igénybe veheti a Diákönkormányzat által biztosított lehetőségeket, szolgáltatásokat.
- d) Érdekvédelmi segítséget kérhet a Diákönkormányzattól, annak vezető szervétől. Az érdekvédelmi segítség nem tagadható meg.
- e) Kérdéseivel, javaslataival, kezdeményezéseivel, véleményével közvetlenül fordulhat az Iskolai Diákbizottságának minden tagjához, a Diákönkormányzat Elnökéhez, a DÖK munkáját segítő pedagógusokhoz.
- f) Az írásban továbbított kérdéseire, javaslataira, kezdeményezéseire, véleményére harminc napon belül érdemi választ kell kapnia.

A Diákönkormányzat ezen jogokat az iskolavezetés és a nevelőtestület véleményének kikérésével gyakorolja.

11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;

- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos;
- és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

11.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Ezen tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve* alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség, a Felkészülés a felnőtt lét szerepére.

Mindezek fejlesztésére a tanítási órákon kívül nagy teret enged az osztályfőnöki órák helyi tanterve.

A helyi tanterv kiemelten kezeli az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereit helyezük előtérbe.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A *Matematika területén* a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógusok alkalmazása,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/ vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az

értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét. A mentesítéseket minden esetben határozatokban rögzítjük.

A részképességzavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztését integrált formában elsősorban a tanítási órák keretein belül oldjuk meg a különböző tanítási-tanulási módszerek alkalmazásával. A tanuló részére egyéni fejlesztési tervet dolgozunk ki.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- b) a kudarcűrő-képesség növelése,
- c) az önállóságra nevelés.

Diszlexia, diszgráfia tanulási zavarok kiemelt fejlesztési céljai, feladatai

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkoros osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Célok, feladatok:

- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia tanulási zavarok kiemelt fejlesztési céljai, feladatai

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- b) a testséma kialakítása,
- c) a téri relációk biztonsága,
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- e) a szerialitás erősítése,
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

11.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A gazdasági-társadalmi élet átalakulása kedvezőtlenül befolyásolta a családi élet alakulását és ebből következően az intézmény tanulóinak életét. Sok család szétzilálódott, a szülők értékrendje megingott. A bizonytalanság, a szegénység, az ingerszegény környezet, a tanulók

érzelmi-akarati sérülése túlnyomórészt beilleszkedési, alkalmazkodási, viselkedés és teljesítményzavarokkal küzdő tanulókat eredményez.

Leggyakoribb ismertetőjelek:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési-oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – tickelés, pislogás, grimaszolás).

Feladatok:

- Feltárás: okok feltérképezése, nyilvántartás az ifjúságvédelmi felelős adatbázisában.
- Korrekció: feltárás, hibás fejlődés kiigazítása, szoros segítő együttműködések kialakítása az intézményen belül, illetve a gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberekkel, mentori rendszer működtetése.

Tevékenységek:

- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval, és gyermek jóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- helyes iskolafokozat mielőbbi megtalálása (szakiskola, szakközépiskola) intézményen belül;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- kollégiumi ellátás igénybevételenek szorgalmazása;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az intézmény nem kötelező foglalkozásokat szervez felzárkóztatás és kiegészítő ismeretek átadása céljából.

Konzultáció

- Érettségire, szakmai vizsgára készülők számára a vizsgákat megelőző időszakban konzultációs foglalkozásokat szervezünk.

Magatartási zavarok

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- a) A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- b) Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.

c) A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.

d) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

e) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

11.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatása

A tehetséggondozás hatásos formáját az évek folyamán a makro- és mikrokörnyezet igényei szerint tanévenként újragondoljuk.

Ennek legtöbb színterét az intézmény biztosítja, azonban alkalmazkodunk ahhoz is, hogy a tanulóink a lakóhelyükön – elsősorban városunkban –, szervezett formában, különböző öntevékeny körökben tehetségüknek és érdeklődési körüknek megfelelően tevékenykedjenek. Meghatározó az intézmény ez irányú irányító és koordináló szerepe.

11.3.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

- Jól felkészült, széles körű módszertannal rendelkező pedagógusok alkalmazása.
- A tehetséges tanulók neveléséhez és oktatásához szükséges speciális pedagógiai képességek megszerzését biztosító továbbképzésen való részvétel.
- A tehetség felismerése és azonosítása.
- Tantervi stratégiák kialakítása a tehetség kifejtéséhez.

11.3.2. Tehetséggondozás szinterei

- tanórán és a gyakorlati képzésben egyaránt differenciált törődés (csoportbontás, fakultáció stb.),
- hagyományápolás,
- szervezett tanórán kívüli foglalkozások,
- intézményen kívüli szervezetek, szakosztályok, diákkörök, egyesületek.

11.3.3. A tehetséggondozást alapvetően meghatározó körülmények

- az intézmény tárgyi, személyi, anyagi feltételrendszere (érdekeltségi rendszer működtetése),
- az oktató-nevelő munkát irányító tantárgyi és szakmai munkaközösségek (kiválasztás, felkészítés, kapcsolattartás),
- diákkör, szakkörvezetők kiválasztása (külső tagok bevonása),
- tanórán kívüli tevékenység szervezettsége, megalapozottsága,
- a továbbtanulás illetve a pályaválasztás segítése,
- osztályfőnökök ez irányú vezető szerepe (tanulók elfoglaltsági térképének elkészítése, a tanulásban, a sportban tehetséget mutató gyermekek befolyásolása, irányítása, ajánlása stb.),
- tartalmas együttműködés külső bázisszervekkel,
- a diákközélet fejlettsége,
- a szülői szervezet az intézmény oktató-nevelő munkájában,
- az éves eseményterv tartalma, tagoltsága.

a) Szakkörök

A diákok érdeklődésének megfelelően és a szakember ellátottságtól függően biztosítjuk a különböző szakkörök működéséhez a szükséges feltételeket (vezető, helyiség, stb.).

- tantárgyi szakkörök indítása minden év elején az érdeklődésnek megfelelően történik.

b) Könyvtár

Külön működési szabályzat szerint tevékenykedik. A könyvtárállományok fejlesztése elsősorban a nevelő-oktató munkát kell, hogy szolgálja.

c) Diáksport

Tömegsportnapok: évfolyamonként kerülnek megrendezésre a tanév során.

d) Tanulmányi versenyek

Célja:

- valamennyi tantárgy és szakma iránt felkelteni a tanulók érdeklődését, ösztönözni a tantervi követelmények alaposabb teljesítésére, lehetőséget nyújtani a tanulóknak adottságaik és képességeik kibontakoztatására, a tanult ismeretek önálló alkalmazására,
- erősíteni a tanulók értelmi és érzelmi kapcsolatát a tanult szakmához és az iskolához,
- a megyei és országos versenyeken való sikeres szerepléssel tanulóink növeljék iskolánk jó hírnevét,

Mind a szakközépiskolai, mind a szakgimnáziumi tanulók részére az országos kiíráshoz igazodva szervezzük a házi versenyeket.

e) Műveltségi vetélkedők

- Részt veszünk a városi és megyei szintű, évente más – más témában meghirdetett vetélkedőkön (tűzoltó, vöröskeresztes vetélkedők, stb.).

f) Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hit- és vallásoktatást szervezhetnek, melyen a részvétel a tanulók számára önkéntes.

11.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának célja, hogy a gyermekek számára a tanulásban a többiekkel egyenlő esélyt biztosítson.

Az iskola hátrányos helyzetű tanulóinak háttérében főleg szociális hátrányokat találunk.

A gyermekes családok helyzetét befolyásolja a mindenkori családpolitika, az, hogy a jóléti rendszer keretében milyen fajta és milyen mértékű támogatást kapnak. A társadalom rétegződésével párhuzamosan észrevehető iskolánkban is a gazdasági, kulturális egyenlőtlenség, amely enyhítése érdekében:

- a hátrányos helyzetű tanulók tankönyvtámogatásban részesülnek, illetve ingyen jutnak tankönyvhöz,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást biztosítunk,
- pályázati források megnyílasával ösztöndíj-rendszert működtetünk, kirándulásokat szervezünk,
- a segélyezés, támogatás feltételrendszerének megismertetése a szülőkkel, tanulókkal (étkezési, gyermekvédelmi támogatás),
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgálatokkal, különösen a családsegítő szolgálattal (gyermekjóléti) való folyamatos kapcsolattartás az ifjúságvédelmi felelősön keresztül.

A tanulók tudásszintjének, készségeinek, és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével az alábbi területeket kiemelten fejlesztjük:

- szocializáció, kommunikáció,
- alapkészségek: írás, olvasás – szövegértés, számolási készségek,
- szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, összefüggések

Ennek keretében az alábbi tevékenységeket szervezzük:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai munka,
- tanulás tanítása program alkalmazása minden órán,
- felzárkóztató foglalkoztatások, korrepetálások szervezése,
- szoros kapcsolat a szülőkkel (nevelési, életvezetési tanácsok),

Amennyiben iskolánk a maga programjával nem tudja eredményesen segíteni a felzárkóztatást, szakmai tanácsadó intézményhez fordulunk.

11.5. Szociális ellátás

a) Diákétkeztetés

Minden tanítási napon iskolai büfét üzemeltetünk.

A Büfé nyitva tartása: 7.30 – 13.00

b) Segélyek

- Az intézmény rászoruló tanulói lakóhely szerinti önkormányzati étkezési, szociális segítyt igényelhetnek. Következésképpen az ez irányú feladatok jelentősen megnövelték a külső kapcsolatok tartásával együtt járó feladatokat.
- Sajnos az intézmény szűkös anyagi lehetősége nagyon minimális keretet biztosít bármilyen jellegű évközi tanulói segélyezésre.
- Pályázatokon való részvétel (roma ösztöndíj, Útravaló – Macika).

c) Orvosi ellátás

Védőnők

Rendszeres az egészségügyi felügyeletet és ellátást védőnők segítik az Intézményben. . Szorosan ide tartozik az ez irányú felvilágosító munka is.

Az egészségügyi ellátás és felügyelet rendje:

Hétfő: Nincs rendelés

Kedd: 7³⁰ – 16⁰⁰

Szerda: Nincs rendelés

Csütörtök: 7³⁰ – 16⁰⁰

Péntek: 7³⁰ – 13³⁰

12. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Intézményünk pedagógusa az egységes pedagógiai elvek alapján részt vállal az iskolai közösségek munkájából, aktívan közreműködik az intézményben folyó korszerűsítési törekvésekben, nyugodt munkahelyi légkör kialakításában, a közös vállalások teljesítésében.

Felkészül a foglalkozások, tanítási órák megtartására, elvégzi az előkészületekkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat. Az intézmény Pedagógiai Programjának, a helyi tantervek és a munkaközösségekben meghatározott irányelveknek megfelelően az előző évi eredményeket figyelembe véve a munkaközösség-vezető által ellenőrzött és az intézményvezető ill. intézményvezető-helyettes által szeptember 20-ig jóváhagyott saját tanmenet szerint tanít.

A pedagógusnak joga van a törvényes keretek között megválasztani a tananyagot, a tankönyvet és az alkalmazott módszereket:

- minden tanév első órájában ismerteti saját értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket,
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményét havonta minimum egy osztályzattal,
- a számonkérés folyamatában gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen – figyelembe véve a tantárgyspecifikumokat,
- legkésőbb minden hónap utolsó tanítási napjáig be kell vezetni az osztálynaplóba minden, az abban a hónapban adott érdemjegyet,
- év végén az éves teljesítményt értékeli,
- a szülőt az osztályzatokról az ellenőrző útján értesíteni kell,
- az osztályzat nem lehet a fegyelmezés eszköze,
- heti félórás tantárgy esetében félévente legalább három darab érdemjeggyel értékeli,
- heti egyórás tantárgy esetében havi egy érdemjegy adása az elvárt.

Tanítványait az oktatott tárgyból levizsgáztatja a záró szakmai, érettségi, köztes, előrehozott és egyéb vizsgákon a vizsgaszabályzatoknak megfelelően.

Szaktárgya tanítása mellett kötelessége a tanulók személyiségének fejlesztése. Figyelemmel kíséri a tanulók egyéni fejlődését, ennek előmozdítása érdekében együttműködik az osztályfőnökkel és a kollégákkal.

A hátrányos helyzetű, lassúbb ütemben haladó tanulók számára felzárkóztató foglalkoztatásokat, korrepetálásokat szervezhet.

- A szaktárgyban kimagasló képességű tanulók tehetségének kibontakoztatásához hozzájárul (szakkör, diákkör, tanulmányi és sportversenyekre való felkészülés).

Hétévenként – a jogszabályokban meghatározottak szerint – továbbképzésben, ill. továbbképzéseken vesz részt. Szakismereteit köteles permanensen felfrissíteni, önképzést végezni.

12.1. A magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei¹

„A **magatartás** érdemjegye az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezze ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt (*felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangneme*).

A **szorgalom** értékelése az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezze ki a tanulmányi munkához való viszonyt (*rendszeresség, pontosság, önállóság, kötelességtudat*).

¹ (Ekréta) felhasználói kézikönyv, összhangban vannak a 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 54.§-ával.

- A magatartás és szorgalom minősítésrendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.
- Az osztályfőnök és az osztály szükség szerint, de legalább félévenként értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, a tapasztalatokról tájékoztatja a szülőket (*szülői értekezlet*).”

Félévkor és év végén a tanulók magatartás és szorgalom minősítését az osztályfőnök az ODB és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg.

A **magatartás** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni:

- a tanuló személyiségének előző évhez viszonyított pozitív vagy negatív változását
- a közösség érdekeivel való azonosulás szintjét
- a közösség érdekében végzett tevékenységet

Példás magatartású az a tanuló,

- aki betartja a Házi rend követelményeit, viselkedése tanórán és azon kívül példamutató
- a rábízott feladatokat példamutatóan ellátja
- nincs igazolatlan órája, és legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van

Jó magatartású az a tanuló,

- aki a Házi rend követelményeit általában megtartja
- tanórai és azon kívüli viselkedése jó
- a közösség érdekében vállalt feladatait ellátja
- 1-2 igazolatlan órája és legfeljebb osztályfőnöki intője van

Változó magatartású az a tanuló,

- aki a Házi rend követelményeit gyakran nem tartja be
- tanórai és azon kívüli viselkedése kifogásolható
- a rábízott feladatok ellátásában nem megbízható
- maximum 10 igazolatlan órája, illetve osztályfőnöki intője van

Rossz magatartású az a tanuló

- aki rendszeresen, illetve súlyosan vét a Házi rend követelményei ellen
- hangvétele, viselkedése durva, vagy szándékosan árt a közösségnek
- 11-nél több igazolatlan órája, illetve igazgatói intője van

A **szorgalom** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni:

- a tanuló képességeit, és egybevetni az elért tantárgyi eredményekkel
- a tanuló otthoni körülményeit
- a szorgalom jegy ennek megfelelően eltérhet a tantárgyi érdemjegyeiktől

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez és körülményeihez képest a maximális teljesítményt nyújtja
- Az órákon aktív, rendszeres munkát végez, teljesítménye egyenletes
- céltudatos, önellenőrzésre képes

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- az órákon figyel, aktív, feladatait elvégzi
- egyenletesen, megbízhatóan dolgozik

Változó szorgalmú az a tanuló, aki

- ingadozó teljesítményt nyújt, munkája rendszertelen, önellenőrzése fejletlen
- az órákon passzív

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki

- feladatait nem végzi el, egy vagy több tárgyból elégtelen minősítést szerzett

12.2. A pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység

Ellátja a pedagógus munkakörével kapcsolatos adminisztrációs munkát. Pontosan vezeti az elektronikus naplót, törzslapot, bizonyítványt. Az ellenőrzők rendszeres vezetését tanévenként két alkalommal kell átvizsgálni (november, március). Ellátja a tanulókkal kapcsolatos személyes közreműködését igénylő adatszolgáltatást.

Elkészíti az osztályozó és javítóvizsga jegyzőkönyvét.

Az adminisztrációs munkában elkövetett hibákért büntetőjogi felelősséggel tartozik.

12.3. A nevelő-oktató munkával összefüggő egyéb feladatok

Tantermekben, szertárban, tanári szobákban és az intézmény minden helyiségében a rend és fegyelem biztosítása.

Leltári és anyagi felelősséggel tartozik az átvett eszközökről. Köteles bejelenteni, ha valami elveszett, megrongálódott, stb..

Közreműködik a baleset megelőzésében és az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában.

Részt vesz az intézményi dokumentumok készítésében és érvényt szerez azok megvalósításában.

12.4. Az intézmény működésével összefüggő feladatok

A szaktanár, mint a nevelőtestület tagja, köteles részt venni a nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken, joga van véleményével a közös döntéshez hozzájárulni. A közös célok eléréséhez önkéntes feladatokat vállal.

Jelen kell lennie az iskolai szintű rendezvényeken, ünnepségeken. A munkáltató utasítása alapján köteles részt venni az iskola kulturális – és sportéletének megszervezésében és lebonyolításában.

Köteles részt venni az előírt tűzvédelmi- és munkavédelmi oktatáson. Ha olyan tárgyat tanít, amelynek munkavédelmi vonatkozása van, köteles az év elején a veszélyekről a tanulók számára tájékoztatást adni, arról jegyzőkönyvet felvenni.

Az intézmény érdekeit képviseli, részt vesz a PR tevékenységben.

Az iskola belső életével kapcsolatos információkat a tanulók teljesítményét szolgáló titokként kezeli.

Részt vesz az iskolai munka eredményességének javításában (pl. pályázatok, alapítvány működtetése stb.).

12.5. Személyes vonások, felelősség

A tanulókkal, a szülőkkel, egyéb partnerekkel, a munkatársakkal szemben betartja a pedagógus etika alapvető normáit.

Megjelenésével, öltözködésével, közlési formáival a tanulók és a szülők előtt magatartási mintául kell hogy szolgáljon.

Az iskola összes dolgozójára vonatkozó tilalmakat betartja.

Felelőssége kiterjed teljes munkakörére, egész tevékenységére.

Felelősségre vonható:

- Szakmai munkájának hiányos, rossz elvégzéséért.
- A munkaköréhez kapcsolódó feladatok határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért.
- A vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért.
- A jogszabályok, a munkahelyi fegyelem, a bizalmi jelleg, a gyermek és munkatársak jogainak megsértéséért.
- A rendelkezésre bocsátott munkaeszközök, berendezési tárgyak előírástól eltérő használatáért, elrontásáért.
- A nem kielégítő mértékű tanulói számonkérésekért, ellenőrzésekért.
- A dokumentációs kötelezettség hiányos elkészítéséért.

12.6. Osztályfőnöki feladatok

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg az általános intézményvezető-helyettes javaslata alapján.

- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a nevelési terv.
- Alaposan ismernie kell a tanítványai személyiségét.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, folyamatosan tájékoztatja a szülőket az elért eredményekről.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a nevelőtestület elé terjeszti.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Nyomon követi a tanulók ellenőrző könyvébe történt bejegyzéseket.
- Minden osztályfőnök az iskolai rendezvényeken felügyel az osztályára.
- Felelős osztálya érettségi, szakmai vizsgájának technikai lebonyolításáért.
- Kiemelt adminisztrációs feladata az elektronikus napló, a törzslapok, a bizonyítványok vezetése.
- Időre elkészíti az osztálya bizonyítványát, anyakönyvét.
- Osztályáról írásos jelentést készít, a félévi értékelésekhez igazodva.
- Figyelemmel kíséri az elektronikus napló érdemjegyeit, tekintettel a folyamatos értékelés követelményére, kollégáival a hiányokat pótolgatja.

13. Gyermek- és ifjúságvédelem

13.1 Pedagógiai feladatok

- súlyos veszélyhelyzet felismerése, intézkedés kezdeményezése,
- veszélyeztetett és hátrányos helyzet kiszűrése, kezelése,
- általános prevenció,
- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás,
- kapcsolatrendszer kiépítése, fejlesztése.

13.2 Helyzetelemzés

A fiatalok társadalmi beilleszkedését (szocializációját) az iskola hatékony ifjúságvédelmi munkával, működő diákközélettel, célirányos nevelő-oktató munkával segíti elő.

Kiemelt feladatnak tekintjük a gyermek- és ifjúságvédelmet intézményünkben. Ez összefüggésben van azzal, hogy a térség nehéz gazdasági problémákkal küzd, tanulóink jelentős része igen rossz szociális háttérrel rendelkezik. Felméréseink is azt bizonyítják, hogy folyamatosan emelkedik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók száma.

Folyamatos továbbképzést kíván meg a feladat ellátása, mivel újabb problémákkal kell szembenéznünk (mentálhigiénés problémák, súlyos veszélyhelyzet, bűnelkövetés, stb.). Az ifjúságvédelem minden pedagógus feladata.

13.3 A pedagógusok (szakoktatók, szaktanárok osztályfőnökök) kiemelt feladatai

- tehetséggondozás, tanulási, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók felzárkóztatása,
- veszélyeztetett és hátrányos helyzet felismerése, jelzése és prevenciója,
- évente kerül sor szociológiai felmérés alapján a tanulók felmérése,
- pedagógiai eszközökkel törekedni kell a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására,
- a tanuló érdekében intézkedés kezdeményezése,
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás (fogadónap, szülői értekezlet).

13.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos kiemelt feladatok az osztályfőnökök részére

- tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az elérhetőségeiről, az iskolán kívül felkereshető gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekről,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásba vétele,
- súlyos veszélyhelyzet esetén azonnal tájékoztatja az intézmény vezetőjét, aki intézkedést kezdeményez,
- kapcsolatfelvétel, esetmegbeszélések kezdeményezése,
- segítségnyújtás, jelzési kötelezettség,
- anyagi veszélyeztetettség esetén a lakóhely/tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzatnál rendszeres, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- általános preventív feladatok ellátása,
- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése,
- továbbképzéseken való részvétel,
- tanköteles korú tanuló igazolatlan mulasztása esetén intézkedés megtétele.

- Nyilvántartják a veszélyeztetett és hátrányos körülmények között élő, valamint az állami gondozott és a nevelési nehézségeket okozó tanulókat, és szorgalmazzák a veszélyeztetettség, illetve a hátrányos helyzet megszüntetését, a rászoruló tanulók szociális támogatását.
- Figyelemmel kísérik a tanulók mulasztott óráinak számát, tanulmányi eredményüket, kiemelt figyelemmel a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókra.
- A veszélyeztetettség, a bűnözés megelőzése, az ifjúságvédelem segítése érdekében rendszeres kapcsolatot tartanak a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.
- Összehangolják a nevelőtestület ifjúságvédelmi munkáját. Támogatják a szülői szervezetet az ifjúság védelmét szolgáló feladatainak megoldásában.
- Munkájuk során feltárják, és igénybe veszik az iskolai nevelőmunka ifjúságvédelmi lehetőségeit. Ifjúságvédelemmel kapcsolatos előadásokat, vitát, megbeszélést szerveznek.

13.5. A gyermek- és ifjúságvédelmi munka eredményességének feltételei

- hatályos jogszabályok folyamatos nyomon követése,
- továbbképzések tapasztalatainak hasznosítása,
- pályázati lehetőségek kiaknázása,
- a problémákhoz igazodó folyamatosan megújuló módszerek alkalmazása/módszertani megújulás,
- pedagógiai és egyéb eszközök alkalmazásával, figyelembe véve a törvényi előírásokat, intézkedés kezdeményezése,
- a kialakult helyzet felismerése,
- a drogkoordinátorral való együttműködés.

13.7. Kiemelt feladatok

- év eleji adatgyűjtés (veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérése és nyilvántartása),
- súlyos veszélyhelyzet esetén azonnal intézkedés kezdeményezése,
- javaslattétel segélyre, szociális ösztöndíjra,
- szükség esetén jellemzés készítése,
- fokozott törődés a problémás tanulókkal,
- kapcsolattartás és esetmegbeszélés a jelzőrendszer tagjaival a fogadónapon,
- preventív tevékenység (káros szenvedélyek megelőzése, egyéb felvilágosító munka),
- a tanulók tanórán kívüli elfoglaltságának figyelemmel kísérése,
- az állami gondozottakkal való differenciált bánásmód.

14. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a felvételi vizsga követelményei

14.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§-73.§ alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati),
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni,
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

14.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- - osztályozóvizsgákra
- - különbözeti vizsgákra
- - javítóvizsgákra
- - és pótlóvizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- - aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- - aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

14.3. Osztályozóvizsga

Az Intézmény az osztályozóvizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben szervezi meg.

Osztályozóvizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Osztályozóvizsgát kell tennie továbbá annak a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- tanulmányi kötelezettségének magántanulóként tett eleget.
- osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatárgyanként 60 perc, egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgy tehető. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több. {20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 69. § (1), 70. § (1)}.

A tanulmányok alatti vizsgán a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozóvizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

14.4. Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

14.5. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A javítóvizsga konkrét időpontjairól a tanulót és a szülőt év végén tájékoztatjuk.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

14.6. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem

teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

14.7. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 46.§ (6) bekezdés „m” pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt tanulmányok alatti vizsgát tehet.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozóvizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

14.8. A vizsgatárgyak követelményrendszere

A tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló, illetve javítóvizsga) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarész) a Házirend 1. sz. függeléke tartalmazza. A követelmények megtalálhatóak az intézmény honlapján is.

14.8.1. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>szakközépiskola</i>			
Magyar nyelv és irodalom/ KOMA	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem/ Társadalomismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Művészetek – Dráma és tánc		SZÓBELI	GYAKORLATI
Rajz és vizuális kultúra			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Komplex természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI

15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

15.1. Belépés feltételei

- Az intézményre jellemző belépési pont a 9.évfolyam. A tanulók eltérő érdeklődését és képességét az iskola a csoportképzésben, az osztályba soroláskor veszi figyelembe.
- A 9. évfolyamra történő felvételi eljárás lebonyolítását a mindenkori tanév rendje szabályozza. A felvételi rangsor kialakításakor az általános iskolából hozott érdemjegyeket vesszük figyelembe (7. év végi és 8. félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv és a fizika).
- Az képző- és iparművészeti ágazatra jelentkező tanulók esetén rajzkészség-vizsgálat történik.
- A szakképző évfolyamokra lépés feltételeit a 8. és 12. évfolyam után az OKJ-ben határozták meg.
- A Szakképzési Híd programba belépő tanuló betöltött életkora 15 év; minimális iskolai végzettsége befejezett 6 általános iskolai osztály.
- A más iskolából jelentkező tanuló felvételére is mód van, de ezt az intézmény beiskolázási létszámkerete behatárolja.

16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskolában feladat-ellátási helyenként az iskolavédőnői hálózat, egészségügyi ismereteket oktató szaktanárok és osztályfőnökök segítségével valósítjuk meg az általános képzési szakaszban. A szakképzési évfolyamokon a különböző szakmákhoz kapcsolódóan tantervi tananyagként szerepel az elsősegély-nyújtási alapismeretek.

16.1. Elsajátítandó ismeretek

Célja, hogy:

a tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
- az újraélesztés ABC-jének értelmét,
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

Sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

Legyenek képesek:

- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
- a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
- a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,
- egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
- ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

16.2. Gyermek (tanulók) teendői baleset esetén

Tanulók teendői

- Haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak, vagy más alkalmazottnak a saját magát, társát, vagy egyéb tevékenységet végző személyt veszélyeztető állapotot, tevékenységet, illetve, ha balesetet, vagy sérülést észlel.
- Mentés közben óvja saját és társai épségét, egészségét.
- Alkalmazza az egészségét és biztonságát védő eszközöket, ismereteket.

Felnőttek teendői

Ha tanuló, vagy dolgozó balesetet szenvedett, vagy ennek veszélye fennáll, tegye meg a szükséges intézkedéseket (elhárítás, ellátás, jelentés).

Az elsősegélynyújtás rendje

- Sérülés esetén a sérült közelében lévő dolgozó, tanuló köteles a tőle elvárható szinten elsősegélyt nyújtani. Súlyosabb sérülés esetén elsősegélynyújtásra kiképzett dolgozót, vagy orvost kell segítségül hívni.
- A balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie.
- Áramütéses, mérgező, vagy feltehetően belső sérüléssel járó balesetet követően a sérültet - annak esetleges tiltakozását figyelmen kívül hagyva - mindenképpen meg kell vizsgáltatni orvossal.
- Üzemi és tanulói baleset esetén az esetleges mentést, illetve az elsősegélynyújtást úgy kell végezni, hogy a helyszín – a baleset kivizsgálásáig – lehetőleg változatlanul maradjon.

16.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása nem lehet egyetlen tantárgy, egyetlen tantárgyi munkaközösség feladata. Az iskola oktató-nevelő munkájának egészét át kell hatnia. Kiemelt szerepe van a testnevelés, valamint a biológia tantárgynak, az osztályfőnöki óráknak. Szakképző évfolyamokon kötelező tananyag az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.

A tanítási órákon felhasználható módszerek, eszközök:

- könyvtári óra, egyéni vagy csoportos munka,
- tanulói kiselőadások,
- csoportbeszélgetések,

- külső előadó meghívása (orvos, védőnő stb.),
- kérdőívek, felmérőlapok kitöltése,
- makettek videofilmek, CD-k használata,

17. Tantárgyi struktúra

17.1. Közismeret (Szakgimnázium, szakközépiskola)

Iskolánk helyi tantervének közismereti része az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

*51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 14. sz. mellékletében szereplő „**Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára**”. A rendelet módosításának alapja: 23/2016. (VIII. 30.) EMMI rendelet.*

17.1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok

A tantárgyi struktúrát a kerettanterv – az eltérő szakképzési irányoknak megfelelően – különböző változatban közli. A helyi tantervben a tantárgyak kötelező óraszámát a szakmabesorolásnak megfelelő változat alapján kell meghatározni.

A 2016/ 2017-es tanévben indított ágazati szakmacsoportok:

Épületgépészet VIII.

Képző- és iparművészet V.

A kötelezően választható tantárgy óraszámát **11. évfolyam 2 óra, 12. évfolyam 2 óra, az informatika tantárgy oktatására fordítja a tervezet.**

Az ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika esetében a felkínált B változatot töltjük föl a helyi tantervbe.

A Művészetek tantárgy órakeretében a Dráma és tánc szabadon választható tantárgyat töltjük föl.

ÉPÜLETGÉPÉSZET VIII., KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET V.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	2	2	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453)	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3	1498	-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

17.1.2. A választott kerettanterv szakgimnázium 2018/ 2019-es tanévben beiskolázottak számára (kiegészítve 2019- ben az ügyvitel ágazat tantervével)

Iskolánk helyi tantervének közismereti része az emberi erőforrások minisztere által kiadott és az integrációs és technológiai miniszter rendeletével módosított kerettanterv alapján készült.

A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelet módosításaival összhangban elkészült a közismereti kerettanterveket tartalmazó 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet módosítása. E módosítás képezi az alapját a 2018. szeptember 3-tól használatba lépő közismereti helyi tantervünknek.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

A tantárgyi struktúrát a kerettanterv – az eltérő szakképzési irányoknak megfelelően – különböző változatban közli. A helyi tantervben a tantárgyak kötelező óraszámát a szakmabesorolásnak megfelelő változat alapján kell meghatározni.

Épületgépészet VIII.

Képző- és iparművészet V.

Ügyvitel (2019-es kiegészítés)

A kötelezően választható tantárgy óraszámát **11. évfolyam 2 óra, 12. évfolyam 2 óra, az informatika tantárgy oktatására fordítja a tervezet.**

Az ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika esetében a felkínált B változatot töltjük föl a helyi tantervbe.

A Művészetek tantárgy órakeretében a Dráma és tánc szabadon választható tantárgyat töltjük föl.

ÉPÜLETGÉPÉSZET VIII., KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉS ZET V.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	-	-
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	1	-	-	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	2	2	2	-	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy*	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-	-	4	124
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	-	35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

*11. és 12. évfolyamon a kötelezően választható tantárgy az informatika

ÜGYVITEL XXV.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	-	-
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2			144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	2	2	2	-	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy*	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-		4	124
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

*11. és 12. évfolyamon a kötelezően választható tantárgy az informatika

A választott kerettanterv a szakközépiskolák számára

Iskolánk helyi tantervének közismereti része az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 15. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv a szakközépiskola 9-13. évfolyama számára”. A rendelet módosításának alapja: 23/2016. (VIII. 30.) EMMI rendelet.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

A közismereti képzés heti óraszámai a kerettantervben

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>18 óra</i>	<i>11 óra</i>	<i>9,5 óra</i>
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	<i>Összesen</i>	<i>17 óra</i>	<i>25 óra</i>	<i>25,5 óra</i>
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
<i>Szabad órakeret**</i>	<i>1 óra</i>	<i>0 óra</i>	<i>1,5 óra</i>
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

* Az Nkt. értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelésóra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelésóra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** A szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például az informatika oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön informatika tantárgyi kerettantervet is ajánl).

*** A szakközépiskola 11. évfolyamán a szakgimnázium számára készült testnevelés és sport kerettanterv 11 – 12. évfolyamának tartalmából lehet választani a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a háromórásra tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9 – 11.] készült.)

Intézményünk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyaga és követelménye teljes egészében megegyezik a kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A központi kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számát 9. évfolyamon informatika tantárgy, 11. évfolyamon pedig a matematika tantárgy oktatására használjuk fel.

Különösen fontos az informatika tantárgy oktatása, hiszen a tanulónak képesnek kell lennie arra, hogy a számítógép nyújtotta lehetőségeket önállóan tudják alkalmazni a tanulásban és a mindennapi életben.

Ismerjék fel és használják ki az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületükhöz kapcsolódóan.

A tanulók hozott diszpozícióit figyelembe véve szükséges a matematikai kompetencia további fejlesztése ahhoz, hogy a választott szakképesítés kimeneti követelményeit megfelelő szinten tudja teljesíteni.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A felszabadult szabad órákat

- **9. évfolyamon** magyar – kommunikáció;
- **10. évfolyamon** magyar – kommunikáció, matematika, társadalomismeret;
- **11. évfolyamon** magyar – kommunikáció, matematika, társadalomismeret órák növelésére fordítjuk.

A közismereti képzés heti óraszámai a helyi tantervben

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	3 óra	2 óra	1 óra
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	2 óra	2 óra
Társadalomismeret	2 óra	1,5 óra	1 óra
Természetismeret	3 óra	-	-
Testnevelés*	4 óra	2,5 óra	2,5 óra
Osztályközösség-építő program	1 óra	1 óra	1 óra
Informatika	1 óra	-	
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

Tantárgyak és óraszámok a kerettantervben érettségire felkészítő évfolyamok

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3	3
Idegen nyelv	6	6	3	3
Matematika	6	6	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	3	3
Természetismeret	2		1	
Informatika	2	2	1	1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1		
Szabadon tervezhető órakeret	3	5	4	5
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

Tantárgyak és óraszámok a helyi tantervben érettségire felkészítő évfolyamok

Tantárgyak	12. évfolyam	13. évfolyam	Esti (1.)	Esti (2.)
Magyar nyelv és irodalom	7(2+5)	7(3+4)	3(+1)	3(+1)
Idegen nyelv	6	7	3(+1)	3(+1)
Matematika	6	8	3(+1)	3(+2)
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	5	6	3(+1)	3(+1)
Természetismeret	2	–	1	–
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Informatika	3	2	1	1
Osztályközösség-építő program	1	1	–	–
Összesen:	35	36	18	18

17.2. A szakmai tantárgyi struktúra

54 211 04 GRAFIKUS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ (MELLÉKSZAKKÉPESÍTÉSSEL)		9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.				
		heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám	heti óraszám					
		e	gy	e	gy			e	gy	e	gy		e	gy	e	gy		
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	3	8	2,5	9,5	60	1	9	60	4	6	11,5	19,5	8	23	80	11,5	19,5
	Összesen	11		12			10			10		31		31			31	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.										0,5						0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.										2						2	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1		1			0			2		2		4			2	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat		3		2			2			2		8		8			8
10588-12 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1		1			0			2				4				
	Tervezés gyakorlat		3												3			
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet											3					3	
10610-16 Grafikai alapok	Grafikai technológia gyakorlat		1		5			2			4				12			

10611-16 Grafikai illusztrálás	Illusztrációs gyakorlat											2				2
11818-16 Tervezőgrafikai elmélet és gyakorlat	Tervezőgrafikai elmélet									4					4	
	Tervezőgrafikai technológiai gyakorlat											2,5				2,5
	Tervezőgrafikai tervezési gyakorlat											7				7
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projektmenedzsment	1		0,5												
	Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlat				0,5											
	Rendezvényszervezés						1									
	Rendezvényszervezés gyakorlat							1								
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat		1		2			4								

IRODAI TITKÁR SZAKKÉPESÍTÉSHEZ (az 52 841 02 ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ÜGYINTÉZŐ mellék-szakképesítéssel)			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	3	5	6	6	140	1	3	140	2	3	12	19	14	17	160	12	19
	Összesen		8	12			4	5	31	31	160	31							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés										0,5					0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés										2					2		
11806-16 Gépírás és számítástechnikai alkalmazások	Gépírás gyakorlata	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						2			1								
	Számítástechnikai alkalmazások az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző					1			1									
11807-16 Kommunikáció az ügyfélszolgálatban	Ügyfélszolgálati kommunikáció	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző					2												
	Ügyfélszolgálati kommunikációs gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						1											

11808-16 Ügyfélszolgálat a gyakorlatban	Ügyfélszolgálati ismeretek	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző						1										
	Ügyfélszolgálati gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző							1			1						
11809-16 Dokumentumkezelés az ügyfélszolgálatban	Levelezési gyakorlat az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző																
	Dokumentum- és adatkezelés az ügyfélszolgálatban	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző										1						
	Komplex ügyfélszolgálati gyakorlat	5284102 Ügyfélszolgálati ügyintéző										1						
10066-16 Gazdálkodási alapeladatok	Gazdasági és vállalkozási ismeretek	fő szakképesítés	2		1						1		1		4			1
	Jogi ismeretek	fő szakképesítés			1								1,5		1			1,5
12082-16 Gépírási és irodai alkalmazások	Gépírási és levelezési gyakorlat	fő szakképesítés		4		2					1		3		7			3
	Irodai alkalmazások gyakorlata	fő szakképesítés		1		1							2		2			2
12083-16 Gyorsírás	Gyorsírás gyakorlata	fő szakképesítés				2			2			2		4		6		4
12084-16 Üzleti kommunikáció és protokoll	Kommunikáció a titkári munkában	fő szakképesítés	1		2							2		3				2
10072-16 Rendezvény- és programszervezés	Rendezvény- és programszervezés	fő szakképesítés						1			1				2			
	Rendezvény- és programszervezés gyakorlata	fő szakképesítés											5					5

12085-16 Titkári ügyintézési gyakorlat	Titkári ügyintézés	fő szakképesítés			2						2		2			2	
	Titkári ügyintézés gyakorlata	fő szakképesítés			1			1				5		2			5
11554-16 Irodai szakmai idegen nyelv	Irodai szakmai idegen nyelv	fő szakképesítés									3		2			3	

54 582 01 ÉPÜLETGÉPÉSZ TECHNIKUS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ (MELLÉKSZAKKÉPESÍTÉS NÉLKÜL)		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	5	6	6	6	140	3,5	6,5	140	4	6	14	17	12	19	160	14	17
	Összesen	11		12			10			10		31,0		31,0			31,0	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.											2					2	
11692-16 Munka- és környezetvédelem	Munkavédelem	1												1				
10209-16 Épületgépészeti csővezeték-szerelés	Épületgépészeti csővezetékek	1		1			1							3				
	Épületgépészeti csővezetékek gyakorlata		2,5		2,5			2							7			

11704-16 Épületgépészeti alapismeretek	Épületgépészeti rendszerek	1		2,5			1,5						5				
	Épületgépészeti rendszerek gyakorlata		2		2			1						5			
11693-16 Vízellátás, csatornázás	Vízellátás, csatornázás								0,5		2		0,5			2	
	Vízellátás, csatornázás gyakorlat									0,5		3		0,5			3
11694-16 Gázellátás	Gázellátás								0,5		1,5		0,5			1,5	
	Gázellátás gyakorlat									0,5		2		0,5			2
11695-16 Fűtéstechnika	Fűtéstechnika								0,5		2,5		0,5			2,5	
	Fűtéstechnika gyakorlat									1		3		1			3
11696-16 Hűtéstechnika	Hűtéstechnika										1					1	
	Hűtéstechnika gyakorlat											2					2
11702-16 Légtechnika	Légtechnika										1,5					1,5	
	Légtechnika gyakorlat											2					2
11703-16 Rendszer- és irányítástechnika	Irányítástechnika								1		1		1			1	
	Villamossági alapismeretek								0,5				0,5				
	Irányítástechnika gyakorlat									1		1		1			1
10208-16 Vezetési és szervezési ismeretek	Épületgépészeti munkák irányítása										1					1	
	Műszaki tervek, dokumentációk gyakorlat						1,5			1		4		4			4
	Vállalkozási ismeretek										1					1	
10162-16 Épületgépészeti dokumentáció	Épületgépészeti dokumentáció	1,5		1													
	Épületgépészeti dokumentáció gyakorlat		1		0,5												

11876-16 Építőipari alapismeretek	Építőipari alapismeretek	0,5		0,5												
	Építőipari szakrajz gyakorlat		0,5		0,5											
11877-16 Épületgépész költségvetés	Költségvetés készítés			1												
	Költségvetés készítés gyakorlat				0,5											
	Szakmai informatika					1	2		1	2						

34 582 14 KŐMŰVES SZAKKÉPESÍTÉSHEZ		1/9.			2/10.			3/11.		ÖSSZESEN	
		heti óraszám			heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám	
		e	gy	ögy	e	gy		e	gy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	6,5	10,5	140	9	16	140	8	17,5	23,5	44
	Összesen	17			25			25,5		67,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5	0
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2		2	0
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1,5			1			0,5		3	0
	Építőipari alapismeretek gyakorlata		1,5	140			140			0	1,5
10275-16 Falazás, vakolás	Falazás, vakolás	3,5			2			1		6,5	
	Falazás, vakolás gyakorlat		6			4			6		16
10274-16 Beton és vasbeton szerkezetek	Beton és vasbeton szerkezetek	1,5			2			1		4,5	
	Beton és vasbeton szerkezetek gyakorlata		3			6			6		15
10277-16	Szigetelés				3					3	

Szigetelések	Szigetelés gyakorlat					4					4
11725-16	Térburkolás				1					1	
Térburkolás	Térburkolás gyakorlat					2					2
11726-16	Kiegészítő kőműves feladatok							3		3	
Kiegészítő kőműves feladatok	Kiegészítő kőműves gyakorlat								5,5		5,5
	Összesen:	6,5	10,5		9	16		8	17,5	23,5	44
	Összesen:	17		140	25	140		25,5		67,5	

34 582 04 FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓ Szakiskolai képzés közismereti oktatással		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam	
		heti óraszám			heti óraszám			heti óraszám	
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatközoán:	Összesen	6,5	10,5	140	9	16	140	8	17,5
	Összesen	17			25			25,5	
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1						
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	2			3			2	
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		5,5			9			7

10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	1,5			2			1	
	Mázolási munkák gyakorlata		3			3,5			4,5
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák	1,5			2			2	
	Tapétázási munkák gyakorlata		1			3,5			6
	Összesen:	6,5	10,5		9	16		8	17,5
Összesen:		17		140	25		140	25,5	

34 521 06 HEGESZTŐ Szakiskolai képzés közismereti oktatással		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		össz.
		heti óraszám			heti óraszám			heti óraszám		
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Tantárgyak/témakörök	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	144		140			140			144
	Műszaki dokumentációk	36						36		
	Gépészeti alpmérések	36						36		
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	36						36		
	Fémek alakítása	36						36		
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		144						144	

	Műszaki dokumentációk		18						18
	Gépészeti alpmérések		18						18
	Anyagismeret, anyagvizsgálat		36						36
	Fémek alakítása		36						36
	Alapszerelések végzése		36						36
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	Munkavédelem	36							36
	Munkabiztonság	18							18
	Tűzvédelem	9							9
	Környezetvédelem	9							9
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		36						36
	Az elsősegélynyújtás alapjai		16						16
	Sérülések ellátása		20						20
10180-12 A hegesztés előkészítő és befejező műveletei	Hegesztési alapismeretek	36		72					108
	Hegesztési alapismeretek	18		36					54
	Hegesztési műveletek	18		18					36
	Hegesztési feszültségek, alakváltozások			18					18
	Hegesztési alapgyakorlatok		72			108		48	228
	A hegesztés előkészítő műveletei		54			81		24	159
	A hegesztés befejező műveletei		18			27		24	69
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.						64		64
	Nyelvtani rendszerezés 1						10		10
	Nyelvtani rendszerezés 2						10		10
	Nyelvi készségfejlesztés						24		24
	Munkavállalói szókinccs						20		20
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.						16		16
	Munkajogi alapismeretek						4		4
	Munkaviszony létesítése						4		4
	Álláskeresés						4		4
	Munkanélküliség						4		4

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18						18
	Munkavédelmi alapismeretek	4						4
	Munkahelyek kialakítása	4						4
	Munkavégzés személyi feltételei	2						2
	Munkaeszközök biztonsága	2						2
	Munkakörnyezeti hatások	2						2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4						4
11453-12 Bevontelektródás kézi ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek I.			144				144
	Termikus vágás, darabolás			36				36
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája			72				72
	Hegesztett kötések vizsgálata			36				36
	Hegesztési gyakorlatok I.	126			216			342
	Termikus vágás, darabolás	54			36			90
	Bevontelektródás kézi ívhegesztés technológiája	72			180			252
11455-12 Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek II.			108				108
	Termikus vágás, darabolás			36				36
	Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztés technológiája			36				36
	Hegesztett kötések vizsgálata			36				36
	Hegesztési gyakorlatok II.				252			252
	Termikus vágás, darabolás				36			36
	Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztés technológiája				216			216

11456-12 Gázhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek III.						96		96
	Termikus vágás, darabolás						32		32
	Gázhegesztés technológiája						32		32
	Hegesztett kötések vizsgálata						32		32
	Hegesztési gyakorlatok III.							224	224
	Termikus vágás, darabolás							32	32
	Gázhegesztés technológiája							192	192
11457-12 Volfrámelektrodás védőgáz ívhegesztő feladatok	Hegesztési ismeretek IV.						80		80
	Termikus vágás, darabolás						22		22
	Volfrámelektrodás védőgázos ívhegesztés technológiája						38		38
	Hegesztett kötések vizsgálata						20		20
	Hegesztési gyakorlatok IV.							288	288
	Termikus vágás, darabolás							32	32
	Volfrámelektrodás védőgázos ívhegesztés technológiája							256	256
Összesen:	234	378	140	324	576	140	256	560	2328
Összesen:	612			900			816		2608

34 582 09 KÖZPONTIFŰTÉS- ÉS GÁZHÁLÓZAT RENDSZERSZERELŐ		1/9			2/10			3/11		ÖSSZ.			
Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	E	GY	ÖGY	E	GY	ÖGY	E	GY	E	GY	ÖGY	Σ
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5	0,0		0,5
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5		0,5	0,0		0,5
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2,0		2,0	0,0		2,0
10209-12 Épületgépészeti csővezetékek-szerelés	Épületgépészeti csővezetékek	2,0								2,0	0,0		2,0
	Épületgépészeti csővezetékek gyakorlata		4,0							0,0	4,0		4,0
10211-12 Épületgépészeti rendszerismeret	Épületgépészeti rendszerek	2,0			1,0					3,0	0,0		3,0
	Épületgépészeti rendszerek gyakorlata		4,0			2,0				0,0	6,0		6,0
10214-12 Ép.gép-i munkabiztonsági és környezetvédelmi feladatok	Munkavédelem	1,0								1,0	0,0		1,0
	Elsősegélynyújtás gyakorlata		1,0							0,0	1,0		1,0
10215-12 Fűtésrendszer-szerelő feladatok	Fűtési rendszerek				4,0			2,5		6,5	0,0		6,5
	Fűtési rendszerek gyakorlata					6,0			8,0	0,0	14,0		14,0

10216-12 Gázvezeték- és rendszerszerelő feladatok	Gázvezeték rendszerek				3,0			2,0		5,0	0,0		5,0
	Gázvezeték rendszerek gyakorlata					7,0			8,0	0,0	15,0		15,0
Összesen		5,5	9,0		8,0	15,0		7,0	16,0	20,5	40,0	0,0	60,5
		14,5		140	23,0		140	23,0		60,5		280	

évfolyam	9			10			11		Σ			
előírt szakmai heti óraszám	6,5	10,5		9,0	16,0		8,0	17,5	23,5	44,0		67,5

Záró rendelkezések

Nyilatkozat

Az Ózdi SZC Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma tantestülete 2018. augusztus 31-én megtartott tantestületi értekezletén az Intézmény Pedagógiai Programjának módosítását **elfogadta**, e tényt jegyzőkönyvi formában rögzítésre került.

Kazincbarcika, 2019. szeptember 2.

Mészáros Gáborné
intézményvezető

Nyilatkozat

Az Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma Diákönkormányzata képviselőjeként nyilatkozom, hogy a Diákönkormányzat az Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma tantestülete által 2018. augusztus 31-én módosított Pedagógiai Programot és mellékleteit megismertem, észrevétel tenni nem kívánok.

Kazincbarcika, 2019. szeptember 2.

Ezenwa Jennifer
DÖK elnök

Nyilatkozat

Az Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma Szülői Szervezetének képviselőjeként nyilatkozom, hogy a Szülői Szervezet az Ózdi Szakképzési Centrum Deák Ferenc Szakképző Iskolája és Művészeti Szakgimnáziuma tantestülete által 2018. augusztus 31-én módosított Pedagógiai Programot és mellékleteit megismerte, észrevételt tenni nem kíván.

Kazinbarcika, 2019. szeptember 2.

szülői szervezet vezetője